

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 14 febr. 1887, kl. 5 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

Bland de framställningar om ändringar i gällande tulltaxa, som blifvit från Riksdagens kamrar till Bevillningsutskottet öfverlemnade, har Utskottet ansett sig böra frånskilja och till särskild, skyndsam behandling företaga dem, som angå beredandet af skydd åt landets hufvudnärningar, jordbruket och bergshandteringen. Härigenom har Utskottet icke velat underskatta vigten eller befogenheten af yrkandena om skydd jemväl för andra näringar, så mycket mindre som utskottet hyser den uppfattning, att, om tull åsättes alster af förstnämnda två näringar, det måste såsom ett korrollarium deraf följa, att jemväl öfriga inom landet drifna handteringar komma i åtnjutande af tullskydd, i den mån sådaut för hvar och en af dem är lämpligt och icke strider mot ingångna traktater. Genom de många ekonomiska svårigheter och olyckor, som under det sistförflutna året inträffat, har utskottet blifvit allt mera styrkt i sin redan vid förra riksdagen uttalade åsigt, att en fullständig systemförändring i tullpolitiskt afseende måste ofördröjligen vidtagas och så långt som möjligt genomföras.

Men då tullfrågan i sin helhet icke utan tidsutdrägt kan af Utskottet till Riksdagens bepröfvande framläggas, och då jordbruket och bergshandteringen till följd af sin stora omfattning utan jämförelse intaga främsta platsen bland de näringar inom landet, som måste komma i åtnjutande af skydd, och jemväl mest äro utsatta för den fara som

ligger deruti, att under tullfrågans nuvarande sväfvande skick en af öfverdrifven spekulation stegrad införsel komme att betaga möjligen blifvande tullar all verkan under ganska lång tid, har utskottet icke tvekat att särskildt företaga och härmed till Riksdagens afgörande öfverlemna frågan om åsättande af tull å vissa alster af jordbruk och bergshandtering.

Utskottet anser sig dervid först böra framhålla, att framställningarne om åsättande af tull å dessa näringars alster alldeles icke hafva sin grund uti någon önskan att bereda statsverket ökade tillgångar, hvaraf detsamma icke för närvarande kan sägas vara i behof. Derröre ämnar Utskottet också föreslå, att, derest tullar åsättas alster af nyssberörda näringar, någon nedsättning må ske uti de tullar, hvilka af rent finansiella skäl äro lagda å vissa varor, som med ganska betydliga belopp ingå uti den allmänna årliga konsumtionen inom landet.

Hvad derefter till en början angår yrkandena om tull å jordbruksalster, i synnerhet å spanmål, får utskottet i allmänhet hänvisa till den utredning, som af bevillningsutskottet vid 1886 års riksdag framlades.

Såsom hufvudorsaker till jordbruksnäringens bekymmersamma läge anförde utskottet då tvenne förhållanden, hvilka icke fingo anses vara af öfvergående natur, nemligen dels den snabba utveckling, som spanmålsodlingen nått i främmande länder, hvarest produktionsvilkoren stält sig ojemförligt mycket gynsammare än här, dels ock den oerhörda nedsättning af transportkostnader, som åstadskommits genom senare tidens lättade kommunikationer och förbättrade transportmedel, hvarigenom det förut befintliga skyddet emot öfvermäktig konkurrens från aflägsna länder blifvit omintetgjordt.

Dessa förhållanden qvarstå och verka fortfarande med samma kraft; till följd hvaraf det visar sig allt mera svårt för landets jordbrukare att finna afsättning för sina produkter till pris, som stå i något rimligt förhållande till produktionskostnaderna. Jordbruket i dess nuvarande skick måste derföre gå under, såvida staten icke kommer detsamma till hjälp.

Äfven de utvägar, som af tullskyddets motståndare angifvas till räddning undan den med undergång hotande ställningen, kunna icke, efter utskottets förmenande, leda till någon väsentlig förbättring för jordbruksnäringen. Man uppmanar jordbrukaren att afstå från odlingen af höstsäd och i stället egna sig åt produktion af vårsäd eller åt kreatursafvel och tillverkning af mejeriprodukter. Men alla dessa alster äro både på den utländska och den inhemska marknaden föremål för samma oerhördt hastigt tillväxande konkurrens från andra länder, hvarföre det synes vara föga rådligt för landtbrukaren att med dryga kostna-

der och ytterligare skuldsättning utan verklig utsigt till framgång helt och hållet öfvergå till nya produktionssätt, hvilka hvad odlingen af uteslutande vårsäd angår dessutom torde möta praktiska svårigheter af den art, att de af flertalet landtbrukare icke kunna öfvervinnas.

Anläggandet af mejerier och jordbrukets inrättande med hänsyn dertill torde möjligen ännu kunna leda till ett godt resultat för större eller särdeles fördelaktigt belägna egendomar. Men för flertalet mindre jordbrukare står denna utväg knappast öppen. Dels saknas nödigt kapital för inrättande af s. k. bolagsmejerier, och dels har erfarenheten visat, att, då mjölken skall uppsamlas i små poster från olika håll med skilda utfodringsmetoder och dertill fraktas mer eller mindre lång väg, produkten sällan blifver prima smör utan ojemn och sämre vara, hvilken betingar ett alltför lågt pris och dessutom mer och mer undantränges af konstgjorda fabrikat.

Jordbruksnäringens bestånd, hvilket för Sverige, der 84 procent af befolkningen ändock äro bosatta på landet, är af den allra största vikt, kräfver därför med nödvändighet, att staten genom lämpliga tullar så vidt möjligt är bevarar den inhemska marknaden åt landets egna producenter.

Emellertid hafva särskildt mot återinförandet af spanmålstullar framstälts åtskilliga anmärkningar, dels derom att dessa tullar skulle komma endast ett mindre antal större jordegare till godo men blifva utan inflytande eller rent af skadliga för jordbrukets idkare i öfrigt, dels derom att spanmålstullar, liksom lifsmedelstullar i allmänhet, skulle genom fördyrande af lefnadskostnaden verka hämmande på landets öfriga näringar och särskildt ytterligare försämma arbetsklassens ställning, dels ock derom att spanmålstullar gifvet skulle blifva skadliga för vissa landsdelar, i synnerhet för Norrland.

Påståendet, att flertalet jordbrukare icke skulle hafva något gagn af spanmålstullar, grundar sig på den föreställningen, att icke ens hälften af landets jordbrukare skulle hafva någon höstsäd att aflåta, sedan det egna behofvet deraf blifvit fylldt.

Utskottet har låtit verkställa en uträkning öfver denna fråga med ledning af kongl. statistiska centralbyråns embetsberättelser.

Produktionen af höstsäd uppgick år 1884 efter afdrag af utsäde till 4,257,692 tunnor. Då den odlade jorden samtidigt utgjorde 6,077,086 tunnland, uppgick skörden af höstsäd i medeltal till 0,701 tunna å hvarje tunnland odlad jord. För hvarje individ inom landet beräknar byrån en årlig medelkonsumtion af $2\frac{1}{2}$ tunna säd, deruti de olika sädeslagen ingå med följande procenttal:

Hvete	5,5	procent.
Råg	35,4	„
Korn	20,	„
Hafre	31,4	„
Blandsäd	7,7	„
	Summa	100 procent.

Den årliga medelförbrukningen af höstsäd uppgår således till 40,9 procent, hvilket för hvarje individ gör 1,02 tunna om året. Detta medeltal får icke förblandas med det uti de statistiska berättelserna upptagna s. k. »disponibla quantum» af olika sädesslag, hvilket quantum i sig innesluter jemväl hvad som åtgått till utfodring af kreatur och hvad som bevarats såsom förråd till ett kommande år.

Då vidare i medeltal beräknas fem personer på hvarje hushåll och en jordbrukare således för sitt och de sinas behof i medeltal använder 5,1 tunnor höstsäd om året, skulle för att jemnt fylla nämnda behof af höstsäd erfordras en egendom om 7,27 tunnland odlad jord. Hvarje jordbrukare som innehar mer än 7,27 tunnland odlad jord skall således efter regel hafva något parti höstsäd att aflåta.

Den odlade jorden inom landet var år 1884 fördelad på följande sätt:

4 tunnland och derunder egdes af	62,948	personer
4—40 tunnland	176,281	„
40—200 „	24,640	„
200 tld och deröfver	2,463	„

I brist på närmare utredning måste man antaga, att bland dem, som ega 4—40 tunnland, lika många ega 5 som 6, 7 eller 8 tunnland och så vidare; och man skall då slutligen finna, att af landets jordegare 78,961 personer ega 7,27 tunnland odlad jord och derunder, medan 266,312 ega odlad jord till större areal. Något mer än 70 procent af jordegarna kunna således antagas hafva höstsäd att aflåta och draga derigenom direkt fördel af tull å dessa slag af spanmål.

Härvid bör ytterligare erinras, att dessa beräkningar grundas på hushållningssällskapens uppgifter, hvilka upptaga skördebeloppen åtskilliga procent lägre än hvad Konungens befallningshafvandes femårsberättelser för motsvarande tid utvisa. Då härtill kommer, att, såsom känt är, en stor del af dem som ega intill 4 tunnland jord icke hufvudsakligen idka jordbruk, utan äro handverkare eller daglönare, hvilka hafva förvärfvat sig en bostad med kringliggande område, torde pro-

centen af verkliga jordbrukare, som hafva direkt nytta af tullarne, få anses större än den af utskottet nyss angifna.

Men äfven de mindre jordbrukarne hafva på ett mera indirekt sätt fördel deraf, att priset å höstsäd hindras från att falla alltför lågt. Ned-satta pris å höstsäd medföra nemligen nedgång i pris jemväl å andra arter af säd samt vidare å landtbrukets öfriga alster, i synnerhet å kreatur. För den mindre jordbrukaren har detta stor betydelse, och en förhöjning i de nuvarande låga kreatursprisen skulle vara en stor hjälp för de många jordbrukare, hvilka till liqvid afskatter och räntor ärligen afyttra något eller några af sina kreatur.

Att jemväl de mindre jordbrukarne sjelfve vänta sig lättnad i sina svårigheter genom tullskydd, bestyrkes af den lifliga anslutningen från deras sida till tullskyddsvännernas sak.

I fråga om spannmålstullars inverkan på produktionsvilkoren för andra näringar och på de icke jordbrukande klassernas lefnadskostnader, anser sig utskottet böra erinra, att, enligt hvad erfarenheten från andra länder gifver vid handen, uti ett land, som sjelft producerar spanmål till den myckenhet som vårt land, spanmålspriset alldeles icke med nödvändighet ökas just med den åsatta tullens belopp. Utskottet tillåter sig att för ådagaläggande häraf begagna sig af en bland de tabeller, herr presidenten Wærn bifogat sin vid förra riksdagen afgifna reservation mot bevillningsutskottets betänkande i tullfrågan. Enligt denna tabell öfversteg under treårsperioden 1876—1878 priset å råg i de tyska östersjöhamnarne Stettin, Rostock, Wismar och Lübeck samma pris i de ryska hamnarne St: Petersburg och Riga med i medeltal 47 öre per svensk kubikfot. Den 15 juli 1879 infördes i Tyskland en tull af 1 mark för 100 kilogram spanmål, i det närmaste motsvarande 17 öre för kubikfot råg, men icke desto mindre befinner skilnaden i rågprisen mellan de tyska och de ryska hamnarne för nästa treårsperiod 1879—1881 utgöra allenast 13 öre. Först under perioden 1882—1884 uppgick skilnaden till 21 öre, eller 26 öre mindre än före tullens införande. Sedan i maj 1885 spanmålstullen i Tyskland höjts till 3 mark för 100 kilogram, motsvarande 51 öre för kubikfot råg, uppgick ifrågavarande skilnad till i medeltal 37 öre, eller 10 öre mindre än den före den första tullens införande redan befintliga skilnaden af 47 öre.

Spanmålstullarne, som framför allt hafva till uppgift att bereda marknad åt landets egna jordbruksalster, kunna således alldeles icke sägas verka till spanmålsprisens fördyrande med beloppet af den åsatta tullen och dermed höja de öfriga näringarnes produktionskostnader.

Alltför kortsynt vore också att icke erkänna de olika näringarnes

inbördes solidaritet och afhängighet af hvarandra. Att ett tynande landtbruk för med sig afmattning och tillintetgörkelse för andra näringar är en alldaglig erfarenhet, lika visst som att jordbrukets framåtskridande och blomstring alstrar lifligare omsättning för öfriga handteringar.

Rörande den egentliga arbetsklassens ställning till spanmålstullarne måste det anses sjelfklart, att för det öfvervägande flertalet bland dem, som för sin arbetsförtjenst äro beroende af jordbruksnäringens bestånd, tullarne blifva till väsentlig nytta. Till följd af jordbrukets tryckta läge hafva de flesta jordbrukare tvungits att till det yttersta inskränka sitt behof af arbetare, i all synnerhet af fasta sådana; och för den mängd arbetare, som derigenom blifvit i saknad af arbete, ställer sig frågan om möjlighet att åter få tillfälle till arbetsförtjenst långt framför tanken på något högre eller lägre pris å spanmålen.

Arbetarne i städerna åter lida för närvarande dubbelt såväl genom minskade arbetstillfällen i och för sig som ock till följd af den hittills oerhörda konkurrensen med arbetslöse jordbruksarbetare, hvilka i stora skaror dragit till städerna. Genom spanmålstullars införande och deraf följande ökning i jordbrukets behof af arbetskrafter skulle åtminstone den svåraste konkurrensen upphöra; och då dertill lägges den flerstädes gjorda iakttagelsen, att i städerna, der arbetarne icke köpa säd eller mjöl utan färdigt bröd, fluktuationer i spanmålsprisen i allmänhet icke inverka på brödets pris eller sedvanliga vikt, visar sig således, att jemväl för stadsarbetaren skall en måttlig tull å spanmål icke utöfva någon menlig inverkan. I fråga om arbetarnes förhållande till tullfrågan bör man också ihågkomma, att lifsmedelstullar alldeles icke äro någon nyhet i vår nuvarande tullagstiftning. Tullarne å kaffe och socker, som för närvarande utgå med så höga belopp som resp. 26 öre för kaffe samt 33 för socker, allt per kilogram, äro verkliga lifsmedelstullar, hvilkas föremål till betydliga belopp ingå äfven uti det fattigaste hushålls konsumtion.

Man har ändtligen fäst stor vikt vid den anmärkningen, att spanmålstullarne skulle blifva betungande för Norrland, som mer än någon annan landsdel måste importera spanmål.

Med afseende på den norrländske jordbrukaren är det väl sant, att han öfver hufvud icke i nämnvärd grad producerar höstsäd, men för honom skulle tull å korn, som i Norrland är föremål för stor konsumtion, medföra samma fördelar som tullarne å råg och hvete afse att bereda jordbrukarne i landets öfriga delar; hvarförutom Norrlands jordbrukare framför andra skulle hafva fördel af de tullar, som utskottet har för afsigt att föreslå på lefvande kreatur, kött och mejeriprodukter.

Arbetarne i Norrland stå till landets öfrige arbetare i ungefär

samma ställning som stadsarbetarne till landtbefolkningen. De minskade tillfällena till arbetsförtjenst i landets sydligare delar hafva drifvit skaror af arbetssökande till Norrland, hvilka der åstadkommit en konkurrens, som hotar att alldeles borttaga det försteg i aflöning, som den norrländske arbetaren hittills intagit. Spanmålstillarnes införande skola således för den norrländske arbetaren beteckna återkomsten af bättre tider med gynsammare tillfällen till arbetsförtjenst och mindre konkurrens.

Vidare anser sig utskottet också böra påpeka, att, då för någon tid sedan trävaruindustrien genom öfverdrifven afverkning och försågning inom landet och samtidigt minskad efterfrågan af trävaror utom landet råkat uti ett mycket bekymmersamt läge, statsmakterna skyndat att såväl genom handelstraktater med uppoffring af andra industriella intressen bereda en lättare afsättning för våra trävaror, som ock att genom afsättande af en garantifond för aktiebolaget sågverksägarnes garantiförening förebygga, att trävarorna skulle behöfva i brist på förlagslån slumpvis bortslutas till alltför låga pris.

Den andra hufvudnäringen inom landet, som i lika mån som jordbruket är i behof af skydd, är bergshandteringen, och i synnerhet jerntillverkningen. Det svenska jernet är utan jemförelse öfverlägset det utländska såsom råvara för åtskilliga tillverkningar, som kräfva högre grad af renhet och smidighet hos materialet. Men senare tidens förbättrade arbetsmetoder hafva gjort det möjligt för utländska jerntillverkare att framställa en vara, som uppfyller många af de fordringar, det svenska jernet förut så godt som ensamt motsvarat, och derigenom har vårt jern upphört att vara så begärligt som förr på den utländska marknaden. Med anledning deraf och i uppenbar afsigt att skydda inhemska uppblomstrande tillverkningar mot konkurrens utifrån, hafva flera länder, såsom Ryssland, Tyskland, Frankrike, Spanien m. fl. äfvensom Nordamerikas Förenta Stater, infört högre eller lägre tullar å jern och derigenom tillfogat vår export synnerlig skada.

Då härtill kommer, att den af inga band hämmade importen såväl af delvis förarbetadt jern som af färdiga jernvaror i hög grad tilltagit från länder, hvarest tillverkningskostnaden af flera sammanträffande orsaker ställer sig vida billigare än här, så har den naturliga följden blifvit, att vår egen jernhandtering råkat i ett betryck, som för många redan medfört nödvändigheten af tillverkningens upphörande och fullständig ruin och öfver hufvud synes komma att leda till hela näringens undergång, derest vi icke följa det af utlandet gifna exemplet och söka att medelst tullar åtminstone tillförsäkra den inhemska marknaden åt våra egna jerntillverkare. Ty om det också är sant, att afsättningen

inom landet icke är tillräcklig i förhållande till jernstillverkningen, så att jernet alltid måste vara en af våra förnämsta exportartiklar, så är dock vissheten om den inhemska marknaden ett nödvändigt stöd för jernstillverkningen och en ovilkorlig förutsättning för näringens bestånd i brydsamma tider.

En ökad afsättning af svenskt jern inom landet skulle också i sin mån bidraga till att genom minskning i den utomlands utbudna kvantiteten åstadkomma fastare pris, på samma sätt som man sökt genom en minskad skogsafverkning bereda större stadga i trävaruprisen. Vår jernstillverkning kan nemligen, för så vidt den är beroende på tillgången å träkol, svårligen hastigt eller i någon betydligare grad tillväxa.

En införselstull å jern skulle vidare kunna i någon mån förhindra fortsättandet af det på sina ställen inom landet påbörjade bearbetandet af utländska råämnen för annat än gjuteribehof. Om detta tillvägagående finge fortsättas i någon vidsträcktare grad, torde det komma att högst menligt inverka på den svenska jernstillverkningens anseende, hvilket grundas på det svenska råmateriallets öfverlägsna beskaffenhet. Men dermed skulle också för oss upphöra all möjlighet af export och täflan med billigare utländska fabrikat.

Frånvaron af tullar å jerneffekter har jemväl i andra afseenden gjort det synnerligen svårt för våra jernförädlingsverk att bestå i konkurrensen med utlandets fabriker för tillverkning i stor skala. För att omintetgöra hvarje försök till täflan, företaga sig dylika fabriker att inom landet utbjuda sin vara till ett pris, som icke ens täcker dess egna produktionskostnader, men som också verkar alldeles tillintetgörande på vår inhemska industri, som icke är nog kapitalstark att under någon längre tid deltaga i en så förtvifad kamp. Eller ock söka utländska tillverkare att godtgöra sig för tillfälliga öfverproduktioner genom att här, hvarest inga nämnvärda tullsatsar hindra, afsätta dylika öfverskott med mindre förlust än i de skyddade länderna, men också till stor skada för den svenska produktionens jemna fortgång. Fördelen för landet af att sålunda för billigt pris få köpa jernvaror är ganska ringa i jemförelse med den nationalförlust, som ovilkorligen inträffar, om jernstillverkningen i landet fortfarande lemnas att förtvina.

Dermed har utskottet kommit till kärnpunkten i den tullpolitiska frågan. Landet har icke råd att afvara hvarken jordbruket eller bergshandteringen. Äfven om det skulle kräfva någon uppoffring för det närvarande, är det vår oafvisliga pligt att tillse, att vi vårda dessa hufvudnäringar så, att de kunna med någon fördel bedrifvas och derigenom bidraga till betalande af de skulder, hvori staten, korporationer,

kommuner och enskilde hafva till utlandet. Ty om det också på grund af riklig tillgång på ledigt kapital i utlandet och gynsamma kreditförhållanden ännu är möjligt att genom fortsatt skuldsättning åstadkomma en skenbar jemvigt i vår ställning till utlandet, så måste dock en tid komma, då varor endast lemnas mot varor eller guld; och hurudan skall väl då vår ställning blifva, om ingen annan af våra naturliga tillgångar kan anlitas än våra skogar?

I.

Jordbrukstullar.

Å jordbruksnäringens alster hafva tullar föreslagits uti motionerna n:o 22 af herr *P. Reuterswärd* m. fl. och n:o 23 af herrar *J. S. F. Stephens* och *C. P. af Burén*, inom Första Kammaren, samt i motionerna n:o 20 af herr *J. Petersson* i Boestad, n:o 25 af herr *J. A. Sjö*, n:o 39 af herr *J. Pettersson* i Alfvesta, n:o 63 af herr *O. N. Wagenius*, n:o 78 af herr *J. Eliasson*, n:o 104 af herr *J. Örvall* m. fl. och n:o 143 af herr *J. W. Lindh*, alla inom Andra Kammaren. Rörande de motiv, de särskilde motionärerna förebragt, anhåller utskottet att till förekommande af tidsutdrägt få hänvisa till hvarje särskild motion.

Den nu gällande tulltaxan lemnar alla slag af omalen och malen spanmål fria från tull.

Förslag till tull å dessa varor hafva framställts af följande motionärer sålunda:

af herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örvall* m. fl.:

Spanmål, omalen:

Hvete.....	kronor	2: 50.
Råg, korn och majs	”	2: —
Hafre och vicker.....	”	fria.
Ärter och bönor, ej specificerade	”	2:
Andra slag, ej specificerade	”	1: 50.
Spanmål, malen:		
Mjöl och gryn alla slag	”	3: 50.
Kli alla slag	”	0: 30.
Malt.....	”	2: —

allt för 100 kilogram;

af herrar *Stephens* och af *Burén*:

Spanmål, omalen:

Hvete	kronor 3: 50.
Råg, korn och majs	,, 2: 50.
Hafre och vicker	fria.
Ärtor och bönor	,, 2: 50.
Andra slag	,, 2: —
Spanmål, malen:	
Mjöl och gryn, alla slag	kronor 4: —
Kli alla slag	,, 0: 40.
Malt	,, 2: 50.
allt för 100 kilogram; af herr <i>J. Eliasson</i> :	
Spanmål, omalen, alla slag, med undantag af hafre och vicker	kronor 2: —
Mjöl af spanmål, alla slag, siktadt	,, 3: 50
D:o, sammalet eller gröpt	,, 3: —
Kli	,, 1: —
Gryn af spanmål	,, 3: 50.
Malt, alla slag, äfven krossadt	,, 2: 50.
för 100 kilogram; af herr <i>J. Pettersson</i> i Boestad:	
Majs och mjöl af majs	kronor 2: 25.
för 100 kilogram; af herr <i>J. A. Sjö</i> :	
Majs	kronor 0: 02.
Mjöl af majs	,, 0: 03.
för 1 kilogram; af herr <i>J. Pettersson</i> i Alfvesta:	
Majs	kronor 4: —
Majsmjöl	,, 5: —
för 100 kilogram.	

Uti de vid detta betänkande fogade tabeller lemnas redogörelse för införsel och utförsel af spanmål under de senare åren, hvarjemte tillagts en jemförande framställning af värdet å in- och utförda landtmannaprodukter under åren 1879—1885, allt enligt kommerskollegii berättelser. Mest att beakta synes dervid vara det förhållandet, att importöfverskottet af spanmål och produkter deraf under sista året än ytterligare stegrats.

Då utskottet i fråga om tullen å omalen spanmål fortfarande hyser samma mening, som vid nästlidna års riksdag af utskottet uttalades, tillåter sig utskottet att ur sitt betänkande vid nämnda riksdag, då

utskottet motiverade de då föreslagna tullsatsernas behöflighet och storlek, anföra följande:

»Att tullskyddet för de inhemska sädesslagen i främsta rummet, hvad till en början omalen spanmål angår, bör skänkas åt råg och hvete, framgår uppenbarligen af de bifogade tabellerna. Lika påtagligt är å andra sidan, att hafre, såsom alldeles öfvervägande exportartikel, fortfarande kan lemnas tullfri. Äfven vicker torde, såsom icke i nämnvärd grad utgörande föremål för vare sig export eller import, böra ställas i samma kategori som sistnämnda sädesslag, hvaremot utskottet ansett tullskyddet böra utsträckas jemväl till korn och malt, ärter och bönor samt andra slag af omalen spanmål.

Hvad beträffar tullsatsernas belopp å de slag af omalen spanmål, hvilka sålunda, efter utskottets åsigt, böra med tull beläggas, är det obestriddigt, att vissa förhållanden tala för bestämmandet af olika tullsatser å olika slag af sådan spanmål. Härvid kunna emellertid, enligt utskottets tanke, de bestämmelser icke lämpligen lemnas ur sigte, som finnas böra vidtagas med afseende å mjöltullen.

Äfven i afseende å denna vore det för visso önskligt, om olika tullsatser kunde bestämmas för olika mjölsorter. Genom den erfarenhet, som vunnits under det i vårt land vissa slag af mjöl och gryn voro med införselsavgift belagda, har det emellertid blifvit noggsamt ådagalagdt, att hvarken bestämmandet af olika införselsavgifter å olika arter af malen spanmål eller läggandet af dylik avgift endast å en eller några sådana arter, under det de öfriga förblefve derifrån fria, utgör något lämpligt tillvägagående. Ett sådant system vållar nemligen ständiga svårigheter vid tillämpningen, i det i de flesta fall, åtminstone vid blandningar af olika mjölsorter, det icke väl låter sig göra att urskilja hvad slags spanmål som föreligger. Samma avgift bör därför, enligt utskottets mening, bestämmas för all malen spanmål äfvensom för majsmjöl.

Vid sådant förhållande har det syntts utskottet lämpligast att icke heller i fråga om den omalna spanmålen bestämma olika tullsats för olika slag deraf. Förutom det rent praktiska skäl, hvarifrån utskottet sålunda härvid utgått, har utskottet, hvad särskildt beträffar förhållandet mellan hvete och råg, af hvilka det förra i och för sig kan synas böra beläggas med högre tull än den senare, härutinnan tagit hänsyn jemväl till följande omständigheter. Då hvetet är icke obetydligt tyngre än rågen och sålunda lemnar mera mjöl än denna — en kubikmeter af det förra väger omkring 812 kilogram, under det en kubikmeter af den senare väger endast omkring 731 kilogram och under det procenten finsiktadt mjöl af råg utgör endast omkring 60 procent, uppgår densamma för hvete till minst 65, ofta ända till 75 procent — måste en efter

vigt utgående tull drabba hvetet drygare per tunna än rågen, äfven om tullen sättes lika för båda slagen. Härtill kommer, att i följd af den växande hveteproduktionen hvetepriset under senaste tiden efter hand betydligt fallit och mer och mer närmar sig rågpriset. Af dessa och ofvan anförda skäl har utskottet ansett någon skillnad i tullsatsen å dessa båda slag lika litet böra ifrågakomma, som med afseende å andra slag af spanmål.

I fråga om den lämpliga tullsatsen för dessa artiklar har utskottet, som, på sätt redan är antydt, ansett denna icke böra sättas allt för hög, tagit hänsyn, utom till motionärernas härutinnan gjorda framställningar, jemväl till de åsikter, hvilka vid senaste riksdagen och sedermera inom landets skilda delar uttalats derom, att tullen dock icke borde sättas så låg, att den dermed afsedda effekten äfventyrades.

Härvid har utskottet äfvenledes funnit ledning kunna hemtas af den uppfattning, som i utlandet gjort sig gällande i förevarande hänseende.

Spanmålstullen i Frankrike utgår, enligt de den 28 mars 1885 vidtagna förändringar i landets allmänna tulltariff af den 7 maj 1881, med följande belopp:

	Produkter af euro- peiskt ursprung eller importerade direkt från länder utom Europa.	Produkter från länder utom Europa, importerade från nederlag i Europa.
	Francs.	Francs.
å hvete, spelt och blandsäd:		
omalen ..... för 100 kilogram	3: —	6: 60.
malen ..... " " "	6: —	9: 60.
å omalen hafre, råg och korn..... " " "	1: 50.	5: 10.
å malt ..... " " "	1: 90.	5: 50.
å gryn..... " " "	5: 50.	? *)

Hvad Tyskland beträffar, beslötos i maj 1885, med ändring af de i tulltaxan af den 15 juli 1879 fastställda tullsatser å spanmål, följande sådana:

	Mark.
å omalen spanmål:	
hvete och råg ..... för 100 kilogram	3: —
hafre och korn..... " " "	1: 50.
majs, bohvete, skidfrukter och andra slag ..... " " "	1: —
malt ..... " " "	3: —
å malen spanmål:	
mjöl och gryn ..... " " "	7: 50.

*) Här tillkommer å tullen 5 fr. 50 c. äfven en nederlagsafgift (*surtaxe d'entrepôt.*)

Vid jemförelse med nyss anförda, från utlandet hemtade siffror och efter öfvervägande af öfriga hithörande förhållanden har utskottet, som trott de svenska tullsatserna å ifrågavarande artiklar böra åtminstone i någon mån närma sig de i utlandet vanligaste, funnit tullsatsen å omalen spannmål, alla slag, utom hafre och vicker, lämpligast kunna bestämmas till det af motionärerna för de flesta slag af dylik vara yrkade belopp, eller 2 kronor för 100 kilogram“.

Införseln af *majs* utgjorde under åren 1876—1879 i årligt medeltal omkring 4,886,000 kilogram och uppgick år 1880 ända till omkring 40,000,000 kilogram, samt har sedermera fortgått på följande sätt:

År 1881	1,870,762	kilogram
„ 1882	1,514,918	„
„ 1883	5,809,285	„
„ 1884	11,471,543	„
„ 1885	28,020,156	„

Då 1880 års Riksdag beslöt, att tull skulle åsättas majs, var orsaken dertill den, att man ville förebygga att detta utländska sädeslag skulle vid bränvinsbränning inom landet uttränga användandet af inhemska jordbruksprodukter, företrädesvis potates.

I afseende härå får utskottet anmäla, att till dess ordförande ankommit från herr statsrådet och chefen för finansdepartementet en skrifvelse, med tillkännagifvande, att förslag om förbud mot bränvinsbränning å majs komme att föreläggas Kongl. Maj:t, för att under vilkor af nådigt godkännande genom proposition underställas innevarande års Riksdag.

Om det än låter tänka sig, att ett sådant förbud, med tillbörlig noggrannhet öfvervakadt, skulle kunna med hänsyn till potatesodlingen visa sig verksamt, får man dock icke lemna utan afseende, att majs inom landet funnit användning äfven på andra områden i täflan med den inhemska spanmålen; och anser utskottet därför nödigt att, huru än förslaget om förbud att använda majs vid bränvinsbränning må komma att utfalla, hemställa om en tull å omalen majs till lika belopp som för all annan utländsk omalen spannmål. Härtill föranledes utskottet äfven af den omständigheten, att mjöl af majs, som ofta blandas med annat mjöl, ovilkorligen måste med tull beläggas i sammanhang med åsättandet af tull å mjöl af öfriga spanmålsarter.

På grund af hvad nu anfördt blifvit och med vidhållande af sitt förlidet år fattade beslut får utskottet, anslutande sig till herr Eliassons yrkanden, hemställa,

1:o) att på omalen spanmål, råg, hvete, korn, majs, ärtor och bönor, samt alla öfriga slag utom hafre och vicker måtte sättas en tull af 2 kronor för 100 kilogram.

*Malen
spanmål.*

Äfven i fråga om artikeln malen spanmål anser sig utskottet ej behöfvä tillägga något till de skäl, som af utskottet framstälts i det förra årets betänkande. Utskottet anförde då:

“I och för uttrönande af det lämpliga förhållandet mellan den tullsats, som sålunda föreslagits för rå spanmål, och tullsatsen å mjöl, har utskottet inhemtat upplysningar från sakkunnigt håll.

Dervid har uppgifvits, att vid förädling af hvete och råg till sikt (i kvalitet lika med finaste import- och exportvara) erhållas af 100 kilogram spanmål respektive 65 och 60 procent mjöl, hvadan, med 2 kronors tull för 100 kilogram spanmål, tullen å lika qvantitet af den förädlade varan skulle stå till respektive 3 kronor 8 öre och 3 kronor 33 öre, medan återstoden utgjorde: sekunda mjöl och eftermjöl respektive 7 och 10 procent, kli respektive 23 och 25 procent samt afdamning, frö och sand i båda fallen 5 procent.

Häraf framgår, att, om tull af spanmål åsättes med nyss angifna belopp för 100 kilogram, mjöltullen måste för hvete bestämmas till minst 3 kronor 8 öre och för råg till minst 3 kronor 33 öre, eller, om samma tull bestämmes för båda slagen, till minst sistnämnda belopp, allt för 100 kilogram.

Vår qvarnindustri befinner sig emellertid i så tryckt läge uti konkurrensen med utlandets, att oafsedt spanmålstullen en införselsavgift å den utländska förädlade varan vore af behovet påkallad. Att förhjelpa denna industri till en bättre ställning är desto angelägnare, som dess undergång eller tynande lif måste i högsta grad menligt återverka på jordbruket, hvilket ju af qvarnindustrien är i stor omfattning beroende i och för afsättningen af sina alster. Med afseende härå, och då i öfrigt qvarnindustrien drabbas jemväl af räntan å spanmålstullen, finner utskottet sig böra för den malna spanmålen föreslå en något högre tullsats än den, som skulle framgå ur ofvan anförda beräkning.

I utlandet har man till fullo beaktat nödvändigheten af att för den förädlade spanmålen bevara den egna marknaden. För sådant ändamål hafva de allra flesta af Europas länder beredt skydd åt sin qvarnindustri, än ensam, än i förening med jordbruksnäringen. I åtskilliga af dessa länder är skyddet högst betydligt, särskildt i Tyskland och Frankrike, der tullen å qvarnfabrikat förhåller sig till span-

målstullen såsom 7,50 till 3 i det förra landet och såsom 6 till 3 i det senare.

I sistnämnda länder verkar emellertid tullen så godt som importförbud. Ett till sådan höjd uppdrifvet skydd har utskottet ingalunda velat förorda. Utskottet har icke ens ansett sig härutinnan böra gå så långt som de bland motionärerna, hvilka å malen spanmål yrkat en tull af 4 kronor för 100 kilogram, utan har stannat vid en tullsats af 3 kronor 50 öre för sagda qvantitet, hvilken tullsats, af redan angifna skäl, skulle gälla för all slags malen spanmål, utom malt, äfvensom för majsmjöl. Om än möjligen en något högre siffra kunnat anses billig och önskvärd, innebär emellertid nämnda tullsats för qvarnindustrien en förbättring i den nuvarande ställningen.“

För den händelse Riksdagens beslut blifver, att tull skall åsättas malen spanmål, torde utskottet framdeles komma i tillfälle undersöka, huruvida och till hvilket belopp restitutioner af erlagd tull må finnas böra medgifvas vid återutförsel af spanmål, som till landet införts och härstädes förmalts.

I anledning af hvad sålunda förekommit får utskottet hemställa,

2:o) att malen spanmål, mjöl och gryn, alla slag måtte åsättas en tull af 3 kronor 50 öre för 100 kilogram.

I sammanhang med tull å mjöl bör, på sätt Herr *Reuterswärd* m. fl. och Herr *Örwall* m. fl. föreslagit, tull jemväl åsättas mjöl af andra vegetabiliska ämnen än spanmål, hufvudsakligen till förekommande af missbruk vid import af mjöl, i följd hvaraf utskottet hemställer,

3:o) att mjöl af arrowrot och andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spanmål eller hänföras till medicinalier, måtte likaledes åsättas en tull af 3 kronor 50 öre för 100 kilogram.

Då *malt* utgör en förädlad produkt af korn och vid mältningen ungefär en fjerdedel af kornets vikt går förlorad, torde tullen å malt böra sättas något högre än för korn. Men vid det förhållande, att maltets krossning är en jembörelsevis enkel åtgärd, som icke kräfver användandet af synnerligen dyrbara maskiner, erfordras icke å det krossade maltet någon särskild högre tullsats, utan får utskottet hemställa,

Malt.

4:o) att *malt*, äfven krossadt, måtte åsättas en tull af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram.

Kli. Såsom ofvan blifvit visadt, har utskottet föreslagit en proportionsvis vida ringare tull å mjöl än hvad som i utlandet förekommer. Våra idkare af qvarnindustrien äro derföre i behof äfven af den lättnad i näringens tryckta läge, som skulle kunna beredas genom åsättande af tull å *kli*, hvilken vara i allt större quantiteter till riket införes. På samma gång måste utskottet dock taga hänsyn jemväl till den stora betydelse denna artikel har vid kreatursutfodringen och kan af detta skäl ej tillstyrka bifall till herr Eliassons yrkande om en tull af 1 krona per 100 kilogram, utan hemställer,

5:o) att *kli*, alla slag, måtte åsättas en tull af 30 öre för 100 kilogram.

Potates. Herrar *Stephens* och af *Burén* föreslå för *potates*, äfven krossad, en tull af 50 öre och herr *Eliasson* yrkar likaledes för *potates* en tull af 1 krona, allt för 100 kilogram.

Af *potates*, som i nu gällande tulltaxa är fri från tull, har införsel och utförsel egt rum enligt följande tabell:

	Införsel.	Utförsel.
1881	978 kubikmeter	2,013 kubikmeter
1882	2,268	629
1883	6,929	556
1884	24,429	590
1885	14,334	344

Denna import af *potates* är visserligen icke i och för sig af synnerlig betydenhet i jemförelse med den myckenhet *potates*, som inom landet produceras; men då den utländska varan plägar utbjudas inom landet vid tider, då den svenska *potatesen* ännu icke hunnit upp-tagas, måste denna konkurrens betraktas såsom ganska menlig i synnerhet för de landsdelar, som hafva odling af *potates* till sin hufvud-näring.

Då vidare priset å en tunna *potates* under senare tider sjunkit från 5 å 6 kronor ända ned till 2 högst 3 kronor, synes en tull af 50 öre för 100 kilogram icke i något fall böra blifva betungande för konsumenterna af *potates* inom landet; utan får utskottet hemställa,

6:o) att potates, äfven krossad och rifven, måtte åsättas en tull af 50 öre för 100 kilogram.

Herrar *Stephens* och *af Burén* hafva vidare föreslagit en tull af 4 kronor för 100 kilogram å *hamp-, lin- och rapsfrö*; men då dessa arter af frö hufvudsakligen införas såsom råämnen för oljeslageriernas tillverkningar och dertill icke i nämnvärd grad äro föremål för produktion inom landet, saknar utskottet anledning biträda detta förslag, hvarjemte utskottet för sin del anser att äfven *roffrö*, som har samma användning som öfriga nu nämnda frön, bör vara fritt från tull.

Frö.

I öfrigt föreslås i sistnämnda motion en tull af 10 öre för kilogram å *timotejfrö* och 15 öre å *andra slag* af frön. Herrar *Reuterswärd* m. fl. och *Örwall* m. fl. föreslå i denna del 5 öre för kilogram å *timotejfrö* och 15 öre å frön, andra slag, och herr *Eliasson* föreslår 5 kronor för 100 kilogram å *timotejfrö* samt 10 kronor för klöfver- och andra slags gräsfrön.

Ett af herr *A. E. Petersson* i Hamra, uti motionen n:o 69 i Andra Kammaren, väckt förslag om åsättande af tull å tall- och granfrö, kommer utskottet att i ett senare betänkande behandla.

Då fröodling börjat allt mera inom landet bedrifvas, och då de frön, som här erhållas, äro i allmänhet af vida bättre kvalitet än utländska, har utskottet ej funnit någon betänklighet vid att i någon mån försvåra införseln af utländsk vara.

Härvid har utskottet ansett *timotej- och andra gräsfrön* böra särskiljas från *klöfverfrö* och andra, ej specificerade slag, samt tull böra med hänsyn till de olika fröslagens respektiva värden åsättas de förra slagen med 5 öre och de senare slagen med 15 öre, allt för kilogram.

Med anledning häraf får utskottet hemställa,

7:o) att *hamp-, lin-, raps- och roffrö* förklaras fria från tull;

att *timotej- och andra slag af gräsfrö* måtte åsättas en tull af 5 öre för 1 kilogram;

och att *klöfver- och andra, ej specificerade slag af frön* måtte beläggas med en tull af 15 öre för 1 kilogram.

Å *fläsk*, som enligt gällande tulltaxa är fritt från tull, har föreslagits tull till följande belopp: af herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl. 10 öre, af herrar *Stephens* och *af Burén*, samt *J. Petersson*

Fläsk.

i Boestad, J. A. Sjö och J. Pettersson i Alfvesta 20 öre, och af herr J. Eliasson 15 öre, allt för 1 kilogram.

Införseln af fläsk, hufvudsakligen amerikanskt, har utgjort:	
År 1875	8,912,951 kilogram,
„ 1876	11,665,318 „
„ 1877	13,770,890 „
„ 1878	12,459,105 „
„ 1879	12,770,941 „
„ 1880	14,896,448 „
„ 1881	12,000,474 „
„ 1882	4,920,839 „
„ 1883	9,724,737 „
„ 1884	5,922,438 „
„ 1885	10,182,299 „
„ 1886 i rundt tal	9,542,000 „

Samtidigt utgjorde utförseln af fläsk:	
År 1875	264,567 kilogram,
„ 1876	48,119 „
„ 1877	108,394 „
„ 1878	187,841 „
„ 1879	52,964 „
„ 1880	143,421 „
„ 1881	391,905 „
„ 1882	314,508 „
„ 1883	152,708 „
„ 1884	323,236 „
„ 1885	1,242,168 „
„ 1886 i rundt tal	1,588,000 „

Här i landet hade förr de mindre jordbrukarne såväl som en stor mängd jordbruksarbetare och andra arbetare vid bruk och verkstäder en mycket god förtjenst af att uppföda svin till egen förbrukning och försäljning. Men den öfverväldigande importen af det prisbilligare amerikanska fläsket har till stor del förqväft nämnda produktion, enär priset å fläsk stält sig så lågt, att uppfödande af svin, trots nu gällande låga spaumålspris, icke kunnat gifva någon nämnvärd afkomst.

Det har blifvit upplyst, att den utländska varan är af sämre beskaffenhet än den svenska och till och med någon gång kan vara för helsan skadlig. Vid sådant förhållande och då all anledning saknas till det antagande, att icke produktionen inom landet skulle kunna

förse den inhemska marknaden med en myckenhet, som motsvarade konsumtionsbehofvet och som genom nödig konkurrens erbjöde ett rimligt pris, har utskottet ansett tillräckliga skäl tala för att gå så många motionärers önskan till mötes. Derigenom skulle ock en fördel beredas åt mejerihandteringen inom landet, för hvilken svinafveln utgör en synnerligen vigtig binäring.

Då införsel af fläsk från Amerika är i flera af Europas stater dels förbjuden dels ock belagd med höga tullar, faller sig konkurrensen derifrån än besvärligare för oss. Derföre har utskottet, i betraktande af fläskets vanligen gällande värde, funnit en tullsats af 15 öre för kilogram i öfverensstämmelse med herr Eliassons förslag kunna förordas.

Med stöd häraf får utskottet hemställa,

8:o) att fläsk måtte åsättas en tull af 15 öre för 1 kilogram.

Under yrkande om upphäfvande af nu medgifna tullfrihet för kött hafva motionärerna å denna artikel föreslagit följande tullsatser, nemligen herr *Reuterswärd m. fl.* och herr *J. Örwall m. fl.*, äfvensom herrar *J. Pettersson* i Boestad och *J. Eliasson* 5 öre, herrar *J. A. Sjö* och *J. Petersson* i Alfvesta 10 öre, samt herrar *Stephens* och *af Burén* 15 öre, allt per kilogram.

Kött.

Kött drager i Tyskland en tull af 18 kronor och i Frankrike af 2 kronor 16 öre för färskt och 3 kronor 24 öre för salt kött, allt för 100 kilogram.

In- och utförseln af kött har under nedannämnda år utgjort:

	Införsel.	Utförsel.
År 1875	759,823 kilogram.	120,892 kilogram,
„ 1876	1,287,343	95,812
„ 1877	950,640	118,766
„ 1878	992,680	138,660
„ 1879	1,178,141	150,689
„ 1880	1,408,957	118,851
„ 1881	1,584,592	107,054
„ 1882	1,662,751	216,844
„ 1883	1,725,502	125,697
„ 1884	1,402,910	208,651
„ 1885	1,331,190	211,294
„ 1886 i rundt tal ..	1,301,000	165,000

Endast från Finland infördes af kött:

År 1881	1,069,077 kilogram,
„ 1882	1,097,401 „
„ 1883	1,147,353 „
„ 1884	1,025,181 „

Af dessa tabeller framgår först och främst, att införseln af kött vida öfverstigit utförseln deraf, och vidare att den allra största delen af denna import kommit från Finland, hvarjemte af kommerskollegii berättelser inhemtats, att det från Finland införda köttet till väsentlig del fraktats till Norrland. Det kan emellertid alldeles icke anses tillfredsställande, att allt kött föres tullfritt från Finland till Norrland, under det att hvarje försök att införa svenskt kött i Finland mötes af en tullsats om 80 öre för lispund. Derföre finner utskottet intet hinder att äfven här belägga kött med tull, helst Norrland, hvars landbrukare hufvudsakligen egna sig åt kreatursafvel, mycket väl inom eget område skulle kunna frambringa för sitt eget behof erforderlig myckenhet deraf. Vid jemförelse med priset å fläsk och den derå föreslagna tull har Utskottet ansett sig böra förorda en tull å kött af allenast 7 öre för kilogram.

I anledning häraf hemställer utskottet,

9:o) att kött måtte åsättas en tull af 7 öre för 1 kilogram.

Smör.

Å smör, äfven konstgjordt, som för närvarande tullfritt införes, hafva följande tullsatsar föreslagits, af herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl. 10 öre, af herr *J. Eliasson* 15 öre, af herrar *Stephens* och af *Burén* samt herrar *Sjö* och *J. W. Lindh* 20 öre och af herr *J. Petersson* i Boestad 30 öre, allt per kilogram, hvarjemte herr *J. Pettersson* i Alfvesta yrkat tull allenast å konstgjordt smör med 25 öre för 1 kilogram.

Tullen å smör, äfven konstgjordt, utgör i Tyskland 18 kronor och i Frankrike enligt den allmänna tariffen 9 kronor 36 öre för färskt och 10 kronor 80 öre för salt, samt enligt specialtariffen, som lemna färskt smör fritt, 1 krona 44 öre för salt smör, allt för 100 kilogram.

Införsel och utförsel af smör, äfven konstgjordt, har fortgått på följande sätt:

	Införsel.	Utförsel.
År 1875.....	1,369,595 kilogram.	3,255,360 kilogram.
„ 1876.....	2,161,596 „	3,516,824 „
„ 1877.....	2,524,356 „	3,731,147 „
„ 1878.....	1,710,123 „	3,821,773 „
„ 1879.....	2,263,530 „	4,644,763 „
„ 1880.....	3,404,646 „	5,261,718 „
„ 1881.....	2,203,895 „	5,106,684 „
„ 1882.....	2,380,788 „	5,822,601 „
„ 1883.....	2,926,587 „	8,163,344 „
„ 1884.....	3,240,467 „	9,562,470 „
„ 1885.....	3,658,220 „	11,452,856 „
„ 1886 (cirka).....	3,276,000 „	12,054,000 „

Införseln af konstgjordt smör särskildt för sig utgjorde år 1885, det första år denna vara i tabellerna särskildt omnämnes, 813,621 kilogram, medan utförseln deraf samtidigt belöpte sig till allenast 6,667 kilogram.

Från Finland infördes af smör:

År 1881.....	1,582,186 kilogram.
„ 1882.....	1,803,468 „
„ 1883.....	1,919,687 „
„ 1884.....	1,721,712 „

Då exporten af smör med betydliga kvantiteter öfverstiger importen, kunde visserligen en tull å smör synas lika öfverflödig som tullar å hafre och vicker, af hvilka sädeslag exporten vida öfverväger importen. Men mejerihandteringen, som af motståndarne till skyddstullsystemet ständigt anvisats såsom ett af de väsentligaste medlen till förbättring af vårt jordbruks läge, synes gifvet komma att lida ett högst väsentligt afbräck genom täflan med det i vissa hänseenden användbara och i alla händelser billigare konstgjorda smöret, hvaraf årligen produceras allt större kvantiteter. Om än det låter sig göra att skilja konstgjordt smör från naturligt, är dock svårigheten dervid sådan, att man ej vid våra flesta tullplatser kan påräkna tillräcklig insigt deri. Det är af denna anledning utskottet anser sig böra föreslå tull äfven å naturligt smör.

I anledning häraf får utskottet hemställa,

10:o) att smör, äfven konstgjordt, måtte åsättas en tull af 15 öre för 1 kilogram.

Ost.

För ost upptager gällande tulltaxa från och med år 1880 en tull af 7 öre för 1 kilogram. Förhöjning af denna tullsats yrkas nu af herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl. samt *J. Petersson* i Boestad och *J. Eliasson* till 15 öre, af herrar *Stephens* och af *Burén* till 20 öre äfvensom af herr *J. A. Sjö* till 25 öre, allt för 1 kilogram.

Importen och exporten af ost hafva utgjort:

	Import.	Export.
År 1875.....	1,043,051 kilogram.	101,126 kilogram.
„ 1876.....	870,471 „	57,343 „
„ 1877.....	882,755 „	44,931 „
„ 1878.....	862,479 „	76,089 „
„ 1879.....	400,252 „	168,330 „
„ 1880.....	389,242 „	244,121 „
„ 1881.....	530,352 „	114,480 „
„ 1882.....	819,623 „	110,148 „
„ 1883.....	398,572 „	209,005 „
„ 1884.....	448,633 „	152,951 „
„ 1885.....	535,261 „	70,630 „
„ 1886 (i rundt tal).....	360,000 „	92,000 „

I Tyskland är ost belagd med tull af 18 kronor, i Frankrike med 4,32 å 5,76 kronor enligt den allmänna tariffen och 2,16 å 2,98 kronor enligt fördragstariffen, allt för 100 kilogram, samt i Danmark med ungefär 21 öre och i Norge med 15 öre för 1 kilogram.

Ehuru vid 1879 års riksdag införsel af ost belades med tull, har sedan dess priset å ost inom landet fallit mer och mer. Detta prisfall har väl till största delen sin grund uti den oerhörda tillväxten i ostfabrikationen vid landets mejerier, hvilken nödvändiggjorts genom den ökade smörtillverkningen samt svårigheten att finna någon lönande användning för den skummade mjölken. Men äfven importen från utlandet af ost har fortfarande med betydliga belopp öfverskridit vår export af samma vara. Utskottet har inhemtat, att föremålen för införseln utifrån hufvudsakligen utgjorts af delikatessost af allehanda slag samt konstgjord amerikansk ost. Det förra slaget har väl ej synnerligen stor betydelse, men kan också såsom lyxartikel utan fara åsättas högre tull.

Hvad den amerikanska osten angår, är den såsom nämndt hufvudsakligen konstgjord och af dålig beskaffenhet. Den kan ock derföre säljas till ett sådant pris, att vår naturliga ost ej ens till ett pris vexlande mellan 10 och 15 öre för skålpund kan finna afnämare, till följd

hvaraf man flerstädes nödsakats öfvergifva ostberedningen och försöka använda ostmassa som kreatursfoder. Under sådana förhållanden och med hänsyn till den tull å ost, som i våra grannländer uppbares, hyser utskottet ej någon tvekan att föreslå en ökad tull derå och hemställer,

11:o) att tullen å ost höjes till 15 öre för 1 kilogram.

Å artikeln *ister*, som nu icke drager någon tull, hafva följande tullsatser föreslagits, af herr *Reuterswärd* m. fl. och herr *J. Örwall* m. fl. 6 öre, af herrar *Stephens* och *af Burén* 12 öre, af herr *J. Eliasson* 10 öre samt af herrar *J. Petersson* i Boestad och *J. A. Sjö* 20 öre allt för 1 kilogram.

Ister.

Införseln af *ister* har stigit från 488,529 kilogram år 1875 till 1,019,555 kilogram år 1884 och 1,482,498 kilogram år 1885, under det utförseln deraf vexlat från 22,520 kilogram år 1875 till 18,259 kilogram år 1884 och 69,417 kilogram år 1885.

Större delen af det *ister*, som till landet införes, kommer från Amerika och lemnar ofta anledning till misstanke om mindre godt ursprung; och då vidare istret likasom det konstgjorda smöret allmänt användes såsom surrogat för det naturliga smöret, fordrar konsekvensen, att tull äfven lägges å *ister*, hvilket också i Tyskland är föremål för en tull af 9 kronor för 100 kilogram.

Utskottet får derföre hemställa,

12:o) att *ister* måtte åsättas en tull af 10 öre för 1 kilogram.

Å *talg*, i gällande tulltaxa fri från tull, föreslå herrar *J. Petersson* i Boestad och *J. Pettersson* i Alfvesta en tullsats af respektive 5 och 15 öre för 1 kilogram.

Talg.

Införsel och utförsel af *talg* hafva under de senare åren fortgått på följande sätt:

	Införsel.	Utförsel.
År 1875	914,806 kilogram.	3,953 kilogram.
„ 1876	1,203,305 „	2,168 „
„ 1877	1,251,084 „	70,223 „
„ 1878	1,410,190 „	250,752 „
„ 1879	1,616,607 „	282,378 „
„ 1880	1,263,878 „	252,665 „

	Införsel.	Utförsel.
År 1881	1,248,135 kilogram.	261,424 kilogram.
„ 1882	1,013,520 „	225,775 „
„ 1883	1,367,506 „	195,936 „
„ 1884	1,471,096 „	289,143 „
„ 1885	2,300,706 „	368,889 „
„ 1886 i rundt tal.....	2,301,000 „	— — —

Talg hade förr en utomordentligt stor användning inom landet såsom lysämne. Men sedan nu denna användning till hufvudsaklig del upphört, begagnas talg egentligen såsom råämne vid åtskilliga fabrikationer, särdeles vid tillverkningen af stearinljus. Efter utskottets uppfattning böra dylika råämnen beläggas med tull allenast der synnerligen tvingande skäl förefinnas för en sådan åtgärd; men här måste tvärtom tagas i betraktande, att den franska handelstraktaten lägger hinder i vägen för höjande af tullen å stearinljus, och att således en tull lagd å talg skulle komma att i hög grad försvåra denna handtering.

Af sådan anledning får utskottet hemställa,

13:o) att motionärernas förevarande yrkande icke måtte vinna Riksdagens bifall.

Bröd.

Herr *Reuterswärd m. fl.* och herr *J. Örwall m. fl.* hafva yrkat en tull å bröd, finare småbröd, cakes, pepparkakor, med 25 öre och å andra slag med 4 öre, allt för kilogram. Herrar *Stephens* och *af Burén* begära motsvarande tullar till belopp af resp. 30 och 6 öre för 1 kilogram.

Nu gällande tulltaxa åsätter Bröd: finare småbrö, bakelser, cakes, pepparkakor med flera dylika slag, hvilka ej kunna hänföras till konfityrer, närmaste emballagets vigt inberäknad, en tull af 15 öre för 1 kilogram, men lemna andra slag af bröd fria från tullafgift.

Införseln af bröd har utgjort:

	Finare.	Andra slag.
År 1881	285,602 kilogram.	215,647 kilogram.
„ 1882	335,607 „	237,408 „
„ 1883	329,613 „	176,559 „
„ 1884	358,629 „	105,210 „
„ 1885	291,160 „	122,265 „

Utförseln uppgick samtidigt till:

År 1881	93,064 kilogram.
„ 1882	66,487 „
„ 1883	43,734 „
„ 1884	39,896 „
„ 1885	41,555 „

Då utskottet förut föreslagit införande af tull å alla slag af mjöl, måste utskottet äfven tillse, att en motsvarande tull lägges å bröd, på det att icke bagarne, särdeles i gränsdistrikten, måtte komma att lida genom en ojemn täflan med utländske tillverkare af bröd.

Hvad de senare slagen af bröd angår, hvilka endast äro lyx-artiklar, så kunna dessa redan af denna anledning draga en högre tull. Då dertill kommer, att vid tillverkning af sådant bröd socker ingår med mycket hög procent, hvilken vara drager en tull af 33 öre per kilogram, finner sig utskottet med fullt fog böra ansluta sig till de af herr Reuterswärd m. fl. och herr J. Örwall m. fl. gjorda framställningar, och får derföre hemställa,

14:o) att tullen å bröd: finare småbröd, bakelser cakes, pepparkakor med flera dylika slag, hvilka ej kunna hänföras till konfityrer, närmaste emballagets vikt inberäknad, måtte höjas till 25 öre för 1 kilogram; och

att bröd, andra slag, måtte åsättas en tull af 4 öre för 1 kilogram.

Förslag om tullar å *levande kreatur* hafva framställs af herrar *Wagenius* och *J. W. Lindh*. Herr *Wagenius* begär en tull af 20 kronor för hästkreatur under tre år, 50 kronor för hästkreatur tre år och der-
 utöfver, 5 kronor för nötkreatur och likaledes 5 kronor för svinkreatur, hvarförutom herr *Wagenius* öfverlemnad åt utskottet att göra erforderliga ändringar i yrkandenas formulering äfvensom att göra undantag från de påyrkade tullsatserna i och för införsel af afvelsdjur, som af hushållningssällskap eller andra dylika föreningar införskrefves från utrikes ort till förbättring af ofvannämnda djurracer. Herr *Lindh* åter föreslår följande tullsats, å svinkreatur 10 kronor, å kor 15 kronor, å oxar eller tjurar 20 kronor, å får 3 kronor, å hästar 50 kronor samt å renar 5 kronor, allt per stycke.

*Levande
kreatur.*

I Tyskland uppbäres tull med följande belopp, för hästar 18 kronor, för tjurar och kor 8 kronor, för oxar 27 kronor, för ungnöt 5,40, för kalvvar under sex veckor 2,70, för svin 5,40 och för får 90 öre, allt för stycke. Frankrike har åsatt följande tullar: å hästar 21 kronor 60 öre, å föl 12,96, å oxar 10,80, å kor och tjurar 5,76, å ungnöt 3,60, å kalvvar 1,08, å får 1,44 och å svin 2 kronor 16 öre. I Sverige likasom i Norge och Danmark är införseln af lefvande kreatur fri från tull.

Införseln till landet af lefvande kreatur har utgjort.

	hästar	nötkreatur	får	svin
År 1875	975 st.	1,559 st.	431 st.	3,928 st.
” 1876	2,080 ”	2,616 ”	544 ”	3,507 ”
” 1877	2,811 ”	1,039 ”	210 ”	5,167 ”
” 1878	1,770 ”	2,202 ”	200 ”	4,650 ”
” 1879	1,379 ”	2,215 ”	324 ”	4,295 ”
” 1880	2,856 ”	2,173 ”	408 ”	4,714 ”
” 1881	2,094 ”	1,817 ”	99 ”	3,459 ”
” 1882	2,735 ”	2,691 ”	308 ”	4,239 ”
” 1883	3,885 ”	4,059 ”	1,093 ”	6,269 ”
” 1884	3,906 ”	3,827 ”	1,009 ”	9,339 ”
” 1885	2,655 ”	3,670 ”	1,529 ”	7,074 ”
” 1886 i rundt tal	1,580 ”	1,380 ”	850 ”	8,800 ”

Ensamt från Finland infördes:

	hästar	nötkreatur	svin
År 1880	1,088 st.	1,513 st.	4,659 st.
” 1881	1,046 ”	1,239 ”	3,358 ”
” 1882	1,462 ”	1,688 ”	4,172 ”
” 1883	2,208 ”	2,842 ”	6,120 ”
” 1884	2,345 ”	2,886 ”	9,251 ”

Utförseln från landet af lefvande kreatur har uppgått till:

	hästar	nötkreatur	får	svin
År 1875	773 st.	20,263 st.	16,708 st.	13,051 st.
” 1876	1,271 ”	20,525 ”	18,521 ”	13,285 ”
” 1877	970 ”	20,528 ”	19,068 ”	12,762 ”
” 1878	1,322 ”	31,884 ”	24,321 ”	20,761 ”
” 1879	1,430 ”	30,473 ”	23,194 ”	14,375 ”
” 1880	2,587 ”	34,241 ”	29,591 ”	21,644 ”

	hästar	nötkreatur	får	svin
„ 1881	2,792 st.	19,006 st.	21,844 st.	24,341 st.
„ 1882	3,675 „	26,492 „	29,104 „	26,212 „
„ 1883	2,948 „	46,192 „	31,325 „	28,084 „
„ 1884	2,161 „	39,076 „	36,131 „	50,167 „
„ 1885	1,746 „	28,584 „	27,377 „	32,225 „
„ 1886 i rundt tal	1,760 „	25,000 „	30,250 „	31,930 „

För landet i sin helhet torde tull å lefvande kreatur icke vara af någon betydelse. Deremot kan ej nekas, att olägenhet af den starka införseln från Finland yppat sig för den norrländske jordbrukaren; och bestyrkes detta dels af den omständigheten, att yrkanden om tull å lefvande kreatur endast framstälts af norrländske representanter, dels af andra uttalanden från Norrland, som kommit till utskottets kännedom. Om utskottet därför anser sig kunna föreslå en tull å djur, upphäfvdes ock derigenom den oegentlighet, som eljest skulle ligga deri, att kött och fläsk blefve belagda med tull, under det att slagtdjuren finge tullfritt införas.

Å andra sidan anser sig utskottet icke böra villfara Herr Wagenii begäran, att utskottet skulle föreslå undantag från tull för afvelsdjur, som af hushållningssällskap eller andra dylika föreningar införskrifvas. Sådana afvelsdjur stå nemligen för det mesta i så höga pris, att den ringa förhöjning deri, som genom tullen kunde åstadkommas, icke förtjenar det afseende, att något undantag för dylika afvelsdjur bör ifrågakomma.

Lika litet kan utskottet förorda Herr Wagenii förslag om olika tullsatser å äldre och yngre hästar, hvilket efter utskottets förmenande skulle föranleda åtskilliga praktiska svårigheter vid tullbehandlingen, utan antager utskottet, som finner den föreslagna tullen för hästar af 50 kronor alltför hög, att en tull af 20 kronor för hvarje häst skulle visa sig verksam för det afsedda ändamålet; hvarjemte utskottet för sin egen del anser skäligt, att diföl, som åtfölja modren, icke borde med särskild tull beläggas.

Hvad angår de föreslagna tullarna å öfriga lefvande kreatur, finner utskottet olämpligt att göra skilnad mellan olika slag af nötkreatur, utan anser dem vid införsel böra beläggas med en tull af 8 kronor för stycke, hvarjemte utskottet antagit, att en tull å får och svin af respektive 1 och 5 kronor skulle blifva tillfyllestgörande. Men emedan gällande författning medgifver egare af renhjordar att föra dem till bete än inom än utom landets gräns, hvarigenom det skulle blifva omöjligt att

uppbära någon tull för renar, som sålunda föras öfver gränsen, kan utskottet icke tillstyrka, att tull åsättas dessa kreatur.

Med stöd af det anförda får utskottet hemställa,

15:o) att tull måtte åsättas följande lefvande kreatur: hästar med 20 kronor, nötkreatur med 8 kronor, får med 1 krona och svin med 5 kronor;

att diföl, som åtfölja modren, förklaras få tullfritt införas, äfvensom att å herr Lindhs motion, i hvad den angår föreslagen tull å renar, icke måtte fästas afseende.

Såsom ofvan är antydt och jemväl blifvit af en del motionärer påpekadt, ligger det stor vikt deruppå, att, om Riksdagen finner för godt bifalla något eller några af de förslag om nya eller höjda tullar å alster af jordbruksnäringen, utskottet nu framställt, Riksdagens beslut måtte med första möjliga befordras till verkställighet. Under nämnda förutsättning torde deriöre befinnas lämpligt, att Riksdagen, i sammanhang med beslutets öfverlemnande, hos Kongl. Maj:t gör framställning i sådant syfte.

Utskottet får således hemställa,

16:o) att för den händelse tull åsättes flere eller färre af de ofvan under n:is 1:o)—15:o) omförmälda artiklar, Riksdagen jemväl måtte besluta, att dessa tullar skola, såsom tilläggsafgifter till nu gällande tulltaxa jemväl innevarande år utgöras från den tid, som af Kongl. Maj:t bestämmes, samt i skrifvelse till Kongl. Maj:t, jemte öfverlemnande af sitt sålunda fattade beslut, anhålla, det Kongl. Maj:t ville, så fort ske kunde, förordna om beslutets trädande i kraft.

II.

Jern-, stål- och metalltullar.

Förslag om tullar å härtill hänförliga artiklar förekomma i följande motioner:

Inom Första Kammaren: n:o 22 af herr *P. Reuterswärd* m. fl. och n:o 23 af herrar *Stephens* och *af Burén*, samt

Inom Andra Kammaren: n:o 78 af herr *J. Eliasson*, n:o 101 af herr *A. E. Petersson* i Hamra, n:o 104 af herr *J. Örwall* m. fl. och n:o 106 af herr *C. H. Lundström*.

Såsom redan i det föregående blifvit anfördt, är utskottet lifligt öfvertygad om nödvändigheten af att med lämpliga tullar skydda den för vårt land så viktiga bergshandteringen och dermed sammanhängande näringar, och utskottet hade önskat att kunna för Riksdagen framlägga förslag till ett i detta hänseende fullt genomfördt, efter behofvet noga afpassadt skyddstullsystem. Att utskottets arbete härpå, efter hvad i det följande kommer att visa sig, icke kunnat fullständigt genomföras, är att söka i den med Frankrike den 30 december 1881 afslutade, till den 1 februari 1892 gällande handelstraktaten.

Att denna traktat, vid en omarbetning af tulltaxan, i syfte att bereda skydd åt den svenska industrien, skulle lägga hinder i vägen för åstadkommande af tullskydd åt vissa industrigrenar, insåg redan nästlidne års Riksdag. Till bevis härför tillåter sig utskottet att ur samma Riksdags skrifvelse n:o 69 till Konungen angående tullbevillningen anföra följande:

»Öfvannämnda traktat innehåller åtskilliga bestämmelser, hvilka göra det omöjligt att i vår tulltaxa stadga lämpliga tullsatser för varor, i afseende å hvilka vår inhemska industri icke utan fog synes kräva skydd mot utlandets konkurrens. Då emellertid i fråga om en del af dessa artiklar, särskildt jernvägsskenor, maskinerier, redskap och verktyg samt ångmaskiner och ångpannor, traktatens tariffbestämmelser icke för Frankrike sjelft innebära afsevärdt gagn, samt å andra sidan Sverige genom de yngre traktater, det ingått med Spanien och Portugal, beredt Frankrike nya fördelar å den svenska marknaden, har det syntes Riksdagen, som borde man, i betraktande af innehållet i 18 artikeln af förstnämnda traktat, kunna med skäl förvänta, att en framställning hos Frankrike om lättnader i traktatbestämmelserna angående nyss uppräknade artiklar skulle ega utsigt till framgång.

På grund af det sålunda anförda får Riksdagen anhålla, dels att — — — — —, samt dels att, med stöd af 18 artikeln i samma traktat, Eders Kongl. Maj:t ville hos franska regeringen söka utverka sådan ändring i traktatens bestämmelser, att den å fransk sida betingade tullfrihet för jernvägsskenor, maskinerier, redskap och verktyg samt ångmaskiner och ångpannor måtte upphöra.»

Att denna framställning ej ledt till något resultat, inhemtas af justitieombudsmannens embetsberättelse till nu församlade Riksdag. I denna berättelse läses nemligen å sidan 78, att Kongl. Maj:t »förklarar Riksdagens ifrågavarande skrifvelse, i hvad anginge upphörande af tullfrihet å jernvägsskenor, maskiner, redskap och verktyg samt ångmaskinerier och ångpannor, då de från Frankrike införas, icke för närvarande till någon Kongl. Maj:ts åtgärd föranleda.»

Af skäl, som i det följande skola anföras, har utskottet funnit sig böra tillstyrka Riksdagen att sätta tull å jern och stål jemte åtskilliga andra för de mekaniska verkstäderna och gjuterierna erforderliga råämnen. Ehuru utskottet nöga iakttagit att för alla dylika ämnen föreslå den lägsta tullsats, som kan anses förenlig med det ändamål, densamma skall afse, eller skydd åt den inhemska produktionen, torde det likväl få antagas, att berörda tullsatser skola medföra någon höjning i priset å dessa ämnen eller det material, de mekaniska verkstäderna och gjuterierna för framställandet af sina produkter behöfva. En motvigt emot det menliga inflytande en prisstegring å råmaterielet skulle utöfva å arbetet vid omförmälda verkstäder, är naturligen sättande af tull å dessa verkstäders tillverkningar. Tullar härå kunna dock för närvarande, i följd af ofta nämnda traktatbestämmelser, icke ifrågakomma i den omfattning, som vore önskvärd. Men härigenom har i det tullsystem, hvars hufvudsakligaste drag i föreliggande betänkande angifvas, uppstått en oegentlighet.

Frågan om tullskydd för den inhemska industriens särskilda grenar måste utskottet bedöma ur synpunkten af det allmännas bästa. Och då i vårt land de, hvilka frambringa sådana råämnen, äro till antalet betydligt flera än de, hvilka förädla samma ämnen, har utskottet, vid de olika intressenas vägande mot hvarandra, funnit verkstädernas intressen, såsom de mindre omfattande, i denna punkt böra vika. Till denna utskottets uppfattning har en annan, yttre omständighet kraftigt bidragit. I december månad år 1885 sammanträdde i Stockholm representanter för ett stort antal mekaniska verkstäder och gjuterier, belägna inom olika delar af landet. Å detta möte blefvo alla ense derom, att erhållandet af en ny tullagsstiftning, som gäfve skydd åt det inhemska arbetet, vore en så vigtig nationalangelägenhet, att, ehuru läggande

af tull å verkstädernas råmaterial nödvändigt skulle, så länge icke deras tillverkningar vore skyddade, försvåra deras verksamhet, invändningar emot tullar å samma material likväl från deras sida hvarken borde eller kunde göras. Efter den 1 februari 1892 skulle ju för öfrigt äfven alla deras tillverkningar kunna komma i åtnjutande af behöfligt tullskydd.

Nyssnämnda möte tillsatte en komité af fem personer, hvilka fingo i uppdrag att utarbete förslag till ändringar i nu gällande tulltaxa. Detta förslag, som sedermera inlemnades till Kongl. Maj:t, ligger, enligt hvad utskottet har sig bekant, till grund för de af herrar Reuterswärd och Örwall m. fl., väckta motioner. Den s. k. kemiskt-tekniska motionen, eller Herr A. E. Peterssons motion, som i allmänhet upptager högre tullsatser än sistnämnda båda motioner, har jemväl tillkommit genom samarbete emellan flere fackmän. Utom de till denna motion hörande, till utskottet öfverlemnade, motiv har utskottet till sitt förfogande haft det underdåniga utlåtande öfverdirektören m. m. K. Styffe, efter nådig remiss till tekniska högskolan, afgifvit öfver ofvan omfördälda till Kongl. Maj:t ingifna förslag till ändringar i tulltaxan. Slutligen har utskottet sjelft satt sig i förbindelse med framstående fackmän, hvilka inför utskottet företrädt och meddelat upplysningar i åtskilliga viktiga punkter af hithörande ämnen.

Innan utskottet härefter öfvergår till de olika artiklarna under denna hufvudafdelning, anser utskottet sig böra tillkännagifva, att utskottet i afseende å den ordning, i hvilken samma artiklar skola behandlas, beslutit att, så vidt möjligt är, följa uppställningen i nu gällande tulltaxa.

För de under n:o 231 i nu gällande tulltaxa upptagna artiklar "tack- och barlastjern samt skrot", hvilka för närvarande äro tullfria, föreslå: herrar Reuterswärd m. fl. och Örwall m. fl. en tullsats af 80 öre för 100 kilogram, herrar Stephens och af Burén 1,8 öre pr kilogram, herr A. E. Petersson 1 öre pr kilogram samt herr J. E. Eliasson 10 procent af införselvärdet.

Ur kommerskollegii berättelse angående Sveriges utrikes handel och sjöfart år 1884 inhemtas, att af *tackjern*

*Tackjern
m. m.*

	Infördes:	Utfördes:
År 1875	17,924,180 kilogram,	48,742,912 kilogram,
„ 1876	21,258,561 „	26,487,421 „

	Infördes:	Utfördes:
År 1877	17,658,932 kilogram,	29,227,503 kilogram,
„ 1878	13,297,227 „	27,993,593 „
„ 1879	11,313,738 „	34,569,221 „
„ 1880	15,972,188 „	61,585,351 „
„ 1881	16,289,696 „	55,468,805 „
„ 1882	17,443,362 „	55,731,782 „
„ 1883	21,890,209 „	52,313,319 „
„ 1884	22,642,716 „	54,425,572 „

samt att af *jernskrot*

	Infördes:	Utfördes:
År 1875	626,222 kilogram,	2,919,677 kilogram,
„ 1876	775,126 „	3,586,834 „
„ 1877	813,340 „	5,240,847 „
„ 1878	238,680 „	9,345,211 „
„ 1879	100,658 „	7,976,934 „
„ 1880	635,701 „	9,403,786 „
„ 1881	1,346,233 „	1,710,927 „
„ 1882	1,440,437 „	4,764,694 „
„ 1883	840,850 „	5,508,829 „
„ 1874	3,845,181 „	6,399,624 „

Härjemte har utskottet af för detsamma tillgängliga uppgifter erfarit, att år 1885 infördes 21,981,991 kilogram tackjern och 4,060,739 kilogram skrot, samt att tackjern utfördes år 1885 med 47,527,000 kilogram och år 1886 med 58,312,000 kilogram.

I förutnämnda af öfverdirektören m. m. K. Styffe afgifna utlåtande angående det af åtskilliga egare af och disponenter för mekaniska verkstäder till Kongl. Maj:t öfverlemnade förslag till ändringar i nu gällande tulltaxa, i hvilket förslag tull blifvit åsatt jemväl tackjern, afstyrkes en sådan tull, under förmenande att tull å tackjern möjligen skulle kunna vara till gagn för ett fåtal masugnsegare, men deremot vore till skada för gjuterierna och de mekaniska verkstäderna. Denna uppfattning kan utskottet icke till fullo dela.

Till en början finner sig utskottet föranlätet att erinra, att det icke endast är masugnsegarne — hvilka i alla händelser ej torde vara så få — som skulle hafva nytta af tull å tackjern, utan jemväl hela den arbetspersonal, som masugnarna direkt eller indirekt behöfva. Det måste då förefalla egendomligt, om i ett tullsystem, hvilket på allt sätt söker skydda det inhemska arbetet, den talrika mängd menniskor,

som tackjernstillverkningen sysselsätter, skulle sakna skydd för sin, för vårt land så naturliga handtering, hvartill kommer, att denna handtering genom skydd säkerligen skulle uppdrivas och lemna tillfälle till arbete åt ännu flere landets innebyggare. Skulle emellertid lagstiftaren, oaktadt han i denna punkt icke vore bunden af med främmande länder ingångna handelstraktater, likväl underlåta att belägga tackjernet med tull, kunde orsaken dertill icke vara någon annan än den, att tull å tackjern skulle i vissa afseenden medföra svårigheter af så öfvervägande betydelse i jemförelse med de fördelar, som deraf vunnas, att man ansett tackjernet böra vara tullfritt. Såsom ofvan blifvit nämnt, framhåller också öfverdirektören Styffe åtskilliga olägenheter, hvilka, enligt hans förmenande, skulle uppstå för gjuterierna och de mekaniska verkstäderna genom införande af tull å tackjern.

Hvad gjuterierna beträffar, skulle den skada de komme att lida bestå deri, att, då landet producerar ej så obetydligt mindre gjuttackjern, än det behöfver, tull å sådant jern skulle drifva upp priset derå. Utskottet tror dock för sin del icke, att någon nämnvärd prisstegring komme att ega rum. Genom det skydd tullen bereder skulle nemligen, enligt utskottets åsigt, tillverkning af tackjern för gjuteribehof blifva mera lönande och följaktligen ökas. Antagligen blefve gjuterierna i stånd att å den inländska marknaden fylla största delen af sina behof, men samtidigt skulle helt säkert konkurrensen i tillverkningen inom landet åstadkomma, att priset å gjuttackjern ej öfverstege det lägsta belopp, hvartill dylikt jern kunde med fördel här tillverkas. Till vissa slags gjutgoods kan emellertid svenskt jern icke användas, utan måste dertill tagas det mera lättflytande engelska. Men godtgörelse för ökade utgifter för anskaffande af material kan beredas gjuterierna genom något förhöjda tullar å deras fabrikat. Denna åtgärd är så mycket angelägnare, som, då utlandet genom sina tullar allt mer förhindrar införseln af våra tillverkningar, den inhemska marknadens bibehållande åt oss sjelfva är af desto större vikt.

Med de mekaniska verkstäderna är förhållandet ett annat. I deras tillverkningar ingår nemligen jemte gjuttackjern ej obetydligt med smidestackjern, men priset härå kommer, då sådant jern ej hit införes, icke att röna någon inverkan af tull å tackjern. Här förutom bör beaktas, dels att för de mekaniska verkstäderna arbetskostnaden spelar en relativt betydlig rol, dels ock att det ju icke är alla deras artiklar, som genom handelstraktaten med Frankrike utestängas från möjligheten att nu komma i åtnjutande af tullskydd. För öfrigt hänvisar utskottet dertill, att såväl verkstädernas som gjuteriernas

representanter förklarar sig villiga att underkasta sig en måttlig tull å tackjern.

Af hvad utskottet såväl nu som förut i detta betänkande anført framgår, att utskottet funnit det vara nödvändigt att belägga tackjern med tull. I fråga om storleken af den tullsats, som bör detsamma åsättas, hafva emellertid samtliga motionärerna olika förslag. Herr Eliasson föreslår för alla de till jern och stål hörande artiklar, hvilka han önskar måtte med tull beläggas, 10 procent af införselvärdet. Såsom regel uppställer vår nuvarande tulltaxa den grundsats, att tullen bör beräknas efter de införda varornas vikt. För hithörande artiklar, som redan nu äro belagda med tull, angifver taxan vigten såsom den grund, efter hvilken tullen bör beräknas, och utskottet har icke funnit skäl vara anfördt, som kan föranleda dertill, att en annan beräkningsgrund bestämmes för de öfriga till samma hufvudafdelning hörande artiklar, å hvilka utskottet nu föreslår Riksdagen att sätta tull. För sin del har utskottet stannat vid den lägsta föreslagna viktullen, eller den af herrar Reuterswärd m. fl. och Örwall m. fl. förordade tullsatsen af 80 öre pr 100 kilogram. Tackjern är i Belgien belagdt med en tull af 36 öre, i Tyskland med 90 öre, i Frankrike med 1 krona 44 öre enligt den allmänna tariffen och 1 krona 8 öre enligt specialtariffen, i Österrike med 1 krona 20 öre och i Spanien med 1 krona 80 öre enligt allmänna och 1 krona 44 öre enligt specialtariffen, allt pr 100 kilogram.

På grund af det sålunda anförda hemställer utskottet,

17:o) att tack- och barlastjern samt skrot måtte åsättas en tull af 80 öre för 100 kilogram.

Jern- och
stålgöten
m. m.

Å jern- och stålgöten samt smältstycken, rubriken n:o 232 i tulltaxan, förordas följande tullsatser: af herrar *Reuterswärd* och *Örwall* m. fl. 1 krona 20 öre pr 100 kilogram, af herrar *Stephens* och af *Burén* 3,4 öre pr kilogram, af herr *A. E. Petersson* 2 öre pr kilogram samt af herr *J. Eliasson* 10 procent af införselvärdet.

Ehuru de statistiska uppgifterna icke gifva vid handen, att någon synnerlig import af utländsk göt egt rum, har det dock kommit till utskottets vetskap, att under sistförflutna år sådana i jmförelsevis betydlig mängd i landet införts, hvarefter de här vidare bearbetats. För Sveriges jernhandtering kan dock ett sådant tillvägagående icke vara annat än till största skada. Våra jernprodukters begärlighet å den utländska marknaden beror nemligen derpå, att konsumenterna äro öfvertygade om den öfverlägsna beskaffenheten hos det använda mate-

rialet. Men om utländska göten skulle i större mängd hit införas, komme det svenska jernets anseende utan tvifvel att falla. Snart nog skulle det upptäckas, att härifrån utskeppadt jern icke längre besutte de goda egenskaper man varit van att finna hos detsamma. Ja, redan kännedomen derom, att vi tillverkade jernarbeten af ett annat, sämre, material än vårt eget inhemska — och detta blefve ovilkorligen inom kort känt — skulle å den utländska marknaden väcka en allmän misstro emot våra jernvaror, och deras bästa rekommendation dermed också vara förlorad.

För att förebygga sådant och för att bevara det svenska jernets goda namn å den utländska marknaden har utskottet funnit tull å göten och smältstycken nödvändig. På grund af upplysningar, som utskottet erhållit af sakkunnige, har utskottet ansett den i herr P. Reuterswärds med fleres motion föreslagna tullsats af 1 krona 20 öre för 100 kilogram vara för ändamålets vinnande otillräcklig, men utskottet kan å andra sidan icke heller tillstyrka de af herrar Stephens och af Burén samt af herr A. E. Petersson föreslagna högre tullsatserna om respektive 3 kronor 40 öre och 2 kronor pr 100 kilogram, utan får utskottet, som i fråga om den af herr J. Eliasson förordade tullsats hänvisar till hvad under nästföregående punkt yttrats, hos Riksdagen hemställa,

18:o) att jern- och stålgöten samt smältstycken måtte åsättas en tull af 1 krona 60 öre för 100 kilogram.

I nu gällande tulltaxa hafva rubrikerna n:is 233, 234 och 235 Smidda eller
följande lydelse: valsade stänger m. m.

- 233 jernvägsskenor, mer eller mindre bearbetade, jemte tillhörande skarvfjern, skarfbultar, muttrar och spik ..... *fria.*
- 234 andra valsade eller smidda stänger, utan afseende på genomskärningens form, balk-, hörn och annat till jernvägsskenor ej hänförligt s. k. façonjern inbegripet ..... *fria.*
- 235 till rubriken n:r 233 ej hänförliga muttrar, skrufvar och naglar om 12 mm. eller deröfver i diameter ..... *fria.*

Med afseende å dessa artiklar föreslå herrar Reuterswärd m. fl. och Örwall m. fl. följande tullsatser för 100 kilogram:

- 233 Balk-, hörn- och s. k. façonjern, samt jernvägsskenor, mer eller mindre bearbetade ..... 2: 50.

234	Andra valsade eller smidda stänger	2: 10.
235	Skarfjern, skarfbultar, rälsspik, muttrar, skrufvar och naglar om 12 mm. eller deröfver i diameter	6: —

Herrar *Stephens* och *af Buren* föreslå "för jern och stål i stänger och knippor ordinära dimensioner" 5,7 öre pr kilogram och för "jern och stål i stänger och knippor, platt, fyrkant och rundt 3 mm. i tjocklek eller derunder" 6,7 öre pr kilogram. Herr *A. E. Petersson* föreslår för:

<i>Jernvägsskenor</i> , mer eller mindre bearbetade, jemte tillhörande syllar, bottenplåtar, skarvfjern, skarfbultar, muttrar och spik	0: 04.
<i>T-, balk-, vinkel-</i> och annat s. k. <i>façonjern</i> utan afseende på genomskärningens form, samt andra valsade eller smidda, gröfre eller finare stänger, äfvensom valsad men ej dragen tråd	0: 04.
<i>Till näst föregående</i> ej hänförliga och ej särskildt specificerade muttrar, skrufvar och naglar med 12 mm. eller deröfver i diameter	0: 06.

allt kronor pr kilogram.

Slutligen förordar herr *J. Eliasson* en tull af 10 procent af införselvärdet.

Af stångjern, deri inräknadt band-, bult-, platt- galler-, knippjern,

	Infördes:	Utfördes:
År 1875	6,681,854 kilogram.	130,440,011 kilogram,
„ 1876	6,919,812	122,690,834
„ 1877	5,805,859	142,720,755
„ 1878	3,570,766	147,074,766
„ 1879	3,674,080	152,099,037
„ 1880	5,285,820	179,930,846
„ 1881	7,610,635	188,558,118
„ 1882	6,959,962	207,893,145
„ 1883	8,051,172	194,870,338
„ 1884	9,183,857	197,103,992
„ 1885	10,395,907	184,157,000

Såsom häraf synes, har visserligen utförseln under alla dessa år varit mångdubbelt större än införseln, men då det jern, som hit införes, är af mycket sämre beskaffenhet än vårt eget, är en måttlig tull derå önskvärd icke blott för vår jernhandtering, utan äfven för flera andra näringar, som behöfva redskap och verktyg m. m. af godt jern

eller stål, samt kan för andra yrken, åtminstone icke i någon afsevärd mån, vara ofördelaktig.

I åtskilliga främmande länder är tullen å valsade eller smidda stänger af jern eller stål:

i Danmark	per kilogram	1	öre
„ Tyskland	„	2,2	„
„ Ryssland, då tjockleken uppgår till $\frac{1}{2}$ eng. tum eller deröfver	„	7	„
då tjockleken är mindre	„	19,2	„
„ Frankrike	„ 3,5 à	6,5	„
„ Spanien: från Sverige och Norge	„	6,2	„
endera staten	„	9,3	„
„ Italien: för jern	„ 3,3 à	5,7	„
för stål	„	7,2	„
„ Österrike-Ungern	„ 4,1 à	5,2	„
„ Nordamerikas förenta stater:			
för all götmetall, af värdet 45 procent hårdfärskad tärskolsjern	„	8,2	„
för annat jern och stål	„ 6,7 à	10	„
men för de flesta sorter dock ej under 35 procent af värdet.			

Till och med Belgien, med hvilket land icke ens England för vissa jernsorter kan täfla i prisbillighet, har å stångjern en tull af 0,72 öre pr kilogram.

Hvad angår jernvägsskenor, vill utskottet erinra, att sådana enligt handelstraktaten med Frankrike få tullfritt hit införas. Utskottet lär således icke kunna föreslå tull derå.

Härefter får utskottet tillkännagifva, att utskottet, med afseende å det jemförelsevis ringa arbete, som erfordras å artiklarne skarvfjern, skarfbultar och muttrar för jernvägsbehof samt räls-spik, icke funnit någon anledning att för dessa artiklar tillstyrka en så hög tullsats som 6 kronor pr 100 kilogram.

Utskottet har vidare ansett, att bottenplåtar och syllar lämpligen kunde hänföras hit och med öfriga under n:is 233 och 234 i tulltaxan omförmälda artiklar, utom jernvägsskenor, sammanslås till en rubrik, hvars tullsats utskottet jemkat till 2 kronor 50 öre för 100 kilogram.

Beträffande slutligen de under n:o 235 i tulltaxan upptagna artiklar är det klart att utskottet icke kan underlåta att föreslå deras beläggande med tull, då utskottet förut tillstyrkt Riksdagen att sätta tull å det material, hvaraf de tillverkas. En tull af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram är emellertid för låg, emedan nu ifrågavarande artiklar

kräfva betydligt mera arbete och omsorg vid tillverkningen än de närmast här ofvan berörda. Utskottet har därför bestämt sig för den af såväl herr Reuterswärd m. fl. och Örwall m. fl. som herr A. E. Petersson förordade tullsatsen 6 kronor för 100 kilogram.

På grund af det sålunda anförda hemställer utskottet:

19:o) att Riksdagen måtte förklara, att jernvägs-skenor, mer eller mindre bearbetade, fortfarande skola vara tullfria;

20:o) att andra valsade eller smidda stänger, utan afseende på genomskärningens form, balk-, hörn- och annat till jernvägsskenor ej hänförligt s. k. façon-jern inbegripet, äfvensom bottenplåtar, syllar, skar-fjern och skarfbultar med muttrar för jernvägar samt räls-spik måtte åsättas en tull af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram; samt

21:o) att till nästföregående nummer ej hänförliga och ej särskildt specificerade muttrar, skrufvar och naglar med 12 mm. eller deröfver i diameter måtte åsättas en tull af 6 kronor för 100 kilogram.

Plåt m. m.

Enligt nu gällande tulltaxa äro *valsade eller smidda plåtar, med eller utan öfverdrag af zink, tenn eller bly, samt utan vidare bearbetning än att de äro böjda eller med hål försedda äfvensom plåtar af 3 mm. tjocklek eller deröfver, mer eller mindre bearbetade, samt andra ämnen för vidare bearbetning* fria från tull. Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* föreslå följande tullsatser:

Valsade eller smidda plåtar, ej specificerade, utan öfverdrag af zink, tenn, koppar, bly eller annan metall eller fernissa samt utan vidare bearbetning än att de äro böjda eller med hål försedda 3: 50.
Broar och delar dertill, takstolar och dermed jemförligt arbete... 4: 50.
Valsade eller smidda plåtar, polerade, slipade, fernissade, lackerade eller öfverdragna med koppar, tenn, zink, bly eller annan oädel metall ..... 6: —

allt för 100 kilogram. Herrar *Stephens* och *af Burén* förorda å jern-plåt af mer än 3 mm. i tjocklek 7 öre; af 3 mm. i tjocklek och derunder 10 öre; öfverdragen med zink, tenn eller bly 12 öre; samt å förtent jernplåt eller bleckplåt 12 öre, allt pr kilogram. Herr A. E. Petersson föreslår följande tullar:

Valsade eller smidda plåtar utan öfverdrag af annan metall eller fernissa samt utan vidare bearbetning än att de äro klippta, böjda eller med hål försedda:

med 3 mm. tjocklek och derutöfver ..... 0: 04.

med mindre tjocklek än 3 mm. .... 0: 05.

Valsade eller smidda plåtar, slipade, fernissade eller öfverdragna med annan oädel metall än nickel ..... 0: 06.

allt kronor pr kilogram; hvarjemte herr J. Eliasson å ifrågavarande artiklar påyrkar en tullsats, som motsvarar 10 procent af värdet.

Införseln af plåtar utgjorde:

	oförtenta:	förtenta:
År 1875	3,185,392 kg.	950,767 kg.
„ 1876	2,191,989 „	1,333,081 „
„ 1877	2,479,638 „	1,083,774 „
„ 1878	2,170,566 „	946,517 „
„ 1879	2,165,762 „	1,066,813 „
„ 1880	3,079,548 „	1,369,382 „
„ 1881	6,139,492 „	1,546,041 „
„ 1882	5,247,945 „	1,224,812 „
„ 1883	6,021,140 „	1,732,441 „
„ 1884	4,530,559 „	1,854,563 „
„ 1885	tillsammans	6,207,090 kg.

Utförseln har samtidigt utgjort:

År 1875	784,860 kg.
„ 1876	1,278,714 „
„ 1877	942,521 „
„ 1878	924,838 „
„ 1879	2,055,412 „
„ 1880	2,208,015 „
„ 1881	2,380,601 „
„ 1882	2,276,357 „
„ 1883	2,430,345 „
„ 1884	2,415,655 „
„ 1885	3,350,000 „
„ 1886	3,198,000 „

Ur öfverdirektören Styffes förenämnda utlåtande anför utskottet här följande:

“Konkurrensen med utlandet i jern- och stålplåt har härstädes de sista åren betydligt ökats, och importerad plåt har stundom här sålts till vida lägre pris än i produktionslandet. När till plåt i allmänhet fordras ett godt material, och vi flerstädes hafva tillgång å riklig vattenkraft för valsverks drifvande, synes plåttillverkning för oss vara en lämplig industrigren, samt en tull å plåt ej mindre hos oss än i andra jernproducerande länder berättigad, isynnerhet för att skydda oss emot en så onaturlig konkurrens, som ofvan omförmäldes. När emellertid tjockare utländsk plåt, som i allmänhet är mycket billigare än svensk af samma dimensioner och till åtskilliga ändamål här kan med fördel användas, synes böra med lägre tull än tunnare beläggas, samt förtent och förzinkad plåt har mycket högre värde, än plåt som med sådant öfverdrag icke är försedd, har jag föreslagit att dela den nuvarande rubriken för plåt i 3:ne afdelningar. Det i slutet af samma rubrik nu befintliga tillägget »äfvensom plåtar af 3 mm. tjocklek eller deröfver, mer eller mindre bearbetade, samt andra ämnen för vidare bearbetning» har jag dessutom uteslutit, emedan det synts mig allt för obestämdt och lätt kunna föranleda missförstånd.

Å plåt, som icke är öfverdragen med annan metall, eller hvarå icke annan ytbetäckning blifvit afsigtligt anbragt, samt därför ock plägar benämnas »svartplåt», hafva nedannämnda länder vidstående tullsatser:

Danmark	per kilogram	1 öre.
Tyskland	” ”	2,7 ”
Ryssland, om tjockleken uppgår till $\frac{1}{4}$ engelsk tum eller derutöfver	” ”	7 ”
om tjockleken är mindre	” ”	19,2 ”
Belgien	” ”	0,7 ”
Frankrike för jernplåt	” ”	5 à 7,9 ”
” ” stålplåt	” ”	6,5 à 11,9 ”
Spanien	” ”	4,7 à 9,3 ”
Italien, för jernplåt	” ”	3,3 à 5,7 ”
” ” stålplåt	” ”	7,2 ”
Österrike-Ungern	” ”	6 à 7,5 ”
Nordamerikas förenta stater	” ”	10,4 à 12,5 ”

eller för plåt, som är under 0,11 sv. dec.liniers tjocklek, 30 $\frac{0}{10}$ å värdet.

Å förtent eller förzinkad plåt är tullen i främmande länder merendels mycket högre än å »svartplåt», samt är t. ex. i Danmark 4,2, i Tyskland 4,4, i Frankrike 8,6 à 9,4, i Ryssland 24,5 o. s. v., allt ören per kilogram.

Inom vårt land finnes för närvarande visserligen på några ställen tillverkning af förtenta plåtkärl, men icke af förtent plåt, ehuru sådan i forna tider här egde rum. Enär vi för tillverkning af förtent plåt hafva det bästa material och i allmänhet lägre arbetslöner än England, som deraf nu har den största tillverkningen, samt behovet af sådan plåt i vårt land numera så stigit, att årliga importen deraf i värde uppskattas till omkring 1 million kronor, synes nämnda tillverkning för oss vara naturlig och dess återupptagande önskvärd. Inöfvandet af en erforderlig arbetarestam och förskaffandet af en tillräckligt stor marknad är emellertid förenadt med både tidsutdrägt och uppoffringar, och som konkurrensen med England är ganska svår, isynnerhet sedan man börjat att der, äfven till de bättre sorterna förtent plåt, använda götmetall, i stället för härdfärskad t jern, anser jag icke sannolikt, att ifrågavarande tillverkning här nu skall kunna uppstå utan ett någorlunda verksamt tullskydd, åtminstone under de första åren, och med hänsyn till vigten för vårt land att erhålla en sådan tillverkning, har jag för förtent plåt nu föreslagit en tull af 5 öre per kg.»

Utskottet, som i allo instämmer i detta yttrande, har dock ansett den föreslagna tullsatsen å förtent plåt af 5 öre pr kilogram något för låg och för sin del gillat den af herrar Reuterswärd m. fl. och A. E. Petersson förordade tullsatsen af 6 öre pr kilogram.

I anledning häraf hemställer utskottet,

22:o) att rubriken n:o 236 i tulltaxan måtte erhålla följande lydelse:

valsade eller smidda plåtar, äfven om de äro klippta, böjda, med hål försedda eller hafva kanterna uppvikta:

utan slipning eller polering och utan öfverdrag af annan metall eller annan å dem anbragt ytbetäckning:

af 3 mm. tjocklek och deröfver	3 kr.
af mindre tjocklek.....	4 „
slipade, polerade, fernissade, lackerade, förzinkade, förtenta, eller med annan oädel metall öfverdragna.....	6 „
allt för 100 kilogram räknadt.	

Å ankare, draggar, kettingstoppare, kettingkrokar, roderjern och skeppsknän, hvilka artiklar, n:o 237 i tulltaxan, nu äro från tull fria, föreslå
Bih. till Riksd. Prot. 1887. 5 Saml. 1 Afd. 1 Häft.

Ankaren
m. m.

herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* en tull af 4 kronor pr 100 kilogram, herr *A. E. Petersson* en tull af 5 öre pr kilogram samt herr *J. Eliasson* 10 procent af införselvärdet.

Då utskottet tillstyrkt Riksdagen att belägga råvaran med tull, samt ifrågavarande artiklar på ett framstående sätt tillverkas inom landet, men tillverkningen deraf för närvarande lider under trycket af en stark utländsk konkurrens, måste denna tillverkning anses i hög grad förtjent af tullskydd. Och har utskottet, med hänsyn till de föreslagna jerntullarne och den omständigheten att dessa artiklar vid tillverkningen fordra mera arbete än plåt, funnit 4 kronor för 100 kilogram vara en lämplig tullsats.

Utskottet får därför hemställa,

23:o) att ankare, draggar, kettingstoppare, kettingkrokar, roderjern och skeppsknän måtte åsättas en tull af 4 kronor för 100 kilogram.

Kettingar
m. m.

Enligt nuvarande tulltaxa äro *kettingar och kedjor, hvori länkjernet har en diameter af 6 mm. eller deröfver*, liksom öfriga under n:o 237 i taxan upptagna artiklar, tullfria, hvaremot, under n:o 238 omförmälda, *kedjor med länkjernet under 6 mm. diameter* draga en tull af 10 öre pr kilogram.

Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* föreslå i sina oftanämnda motioner för *kettingar och kedjor, hvori länkjernet har en diameter: under 13 mm. 10 kronor, från 13 mm. till 25 mm. 7 kronor* samt af 25 mm. och deröfver 3 kronor 50 öre allt pr 100 kilogram. Herrar *Stephens* och *af Burén* förorda för *kettingar och kedjor, hvori länkjernet har en diameter: af 6 mm. eller deröfver 7 öre; under 6 mm. 15 öre; öfverdragna med zink, tenn eller bly 17 öre*, allt pr kilogram. Herr *A. E. Petersson* föreslår för *kettingar och kedjor med länkjernet diameter 6 mm. och derutöfver 5 öre pr kilogram* och för *kedjor med länkjernet diameter under 6 mm. 10 öre pr kilogram*. Slutligen påyrkar herr *J. Eliasson* en tull af 10 procent af värdet å *kettingar och kedjor, hvori länkjernet har en diameter af 6 mm. eller deröfver*.

Med åberopande af hvad utskottet anfört till förmån för tull å ankaren m. m., får utskottet tillstyrka Riksdagen att med tull belägga jemväl sådana *kettingar*, som nu äro tullfria. Vid öfvervägande af lämpligaste sättet för tullens bestämmande har utskottet funnit den af herr *Reuterswärd m. fl.* föreslagna minsta dimension, som dervid bör komma i betraktande, eller *kettingar och kedjor med 13 mm. diameter*,

vara för stor. Utskottet vill för sin del bibehålla den i nu gällande tulltaxa i sådant afseende bestämda dimensionen af 6 mm. diameter å länkjernet. Deremot tillstyrker utskottet i öfverensstämmelse med sistnämnda motion, att tre olika tullsatser införas, afsedda för hithörande artiklar af olika groflek. Och hemställer utskottet,

24:o) att kedjor och ketteringar måtte åsättas följande tullsatser, nemligen: sådana med länkjernets diameter under 6 mm. 10 kronor; med d:o från och med 6 till 25 mm. 7 kronor och med d:o 25 mm. och deröfver 3 kronor 50 öre, allt för 100 kilogram.

Artikeln n:o 239 i tulltaxan *spik af 45 mm. längd eller deröfver* är belagd med en tull af 3 öre pr kilogram och n:o 240 *spik af mindre längd än 45 mm. samt nubbs och trådstift* med en tull af 15 öre pr kilogram. Härjemte drager artikeln n:o 241 *skostift* en tull af 7 öre och artikeln n:o 242 *knappar* af 15 öre pr kilogram. *Spik m. m.*

Herr *Reuterswärd m. fl.* och herr *Örwall m. fl.* föreslå härför dessa tullsatser: spik af 45 mm. längd och deröfver samt nitnaglar 4 kronor pr 100 kilogram och för spik, kortare än 45 mm. samt nubbs, trådstift, skostift och knappar 15 kronor pr 100 kilogram. Herrar *Stephens* och *af Burén* förorda för spik: af 45 mm. längd eller deröfver 7 öre; under 45 mm. längd samt för nubbs och stift 15 öre och för spik öfverdragen med zink, tenn eller bly 17 öre, allt pr kilogram. Slutligen påyrkar herr *A. E. Petersson* i Hamra en tull för spik med 45 mm. längd och derutöfver 5 öre och för sådan med mindre längd än 45 mm. samt nubbs, trådstift, skostift och knappar 20 öre, allt pr kilogram.

Hvad först angår de af herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* omnämnda nitnaglarne, vill utskottet påpeka, att de redan blifvit behandlade i sammanhang med muttrar och skrufvar i allmänhet. Tullsatsen å den mindre spiken i nu gällande tulltaxa synes utskottet tillräcklig, likaså tullen å nubbs, trådstift och knappar. Deremot har utskottet ansett skostift böra sammanföras med sistnämnda artiklar och draga lika tull med dessa, hvarjemte utskottet funnit tullen å den längre spiken lämpligen kunna höjas från 3 till 4 öre pr kilogram.

Särskildt anmärker dock utskottet, att hvilken tull som helst på spik blir illusorisk, så länge den s. k. mellanrikslagen har gällande kraft, ty nästan hela spikimporten sker från Norge. Af 1884 års spikimport, som utgjorde mellan 2 och 3 millioner kilogram, kommo t. ex. 1,918,265 kilogram från Norge, hvilket förhållande åter beror derpå,

att spiken i Norge beredes af så billigt engelskt jern, att af svenskt jern framställd spik icke dermed kan täfla i pris.

På grund af hvad utskottet i denna punkt anfört hemställes,

25:o) att spik af 45 mm. längd och deröfver måtte åsättas en tull af 4 öre pr kilogram samt spik af mindre längd än 45 mm. äfvensom nubbs-, trådstift-, skostift och knappar en tull af 15 öre pr kilogram.

Lås- och trä-
skrufvar.

I sina föreliggande motioner hemställa herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* om en tull å trä-, lås- och trådskrufvar af 15 öre pr kilogram. Herr *A. E. Petersson* i Hamra och herr *C. H. Lundström*, motionen n:o 106 i Andra Kammaren, föreslå å s. k. lås- och träskrufvar, när de hafva en längd af 75 mm. och deröfver en tull af 20 öre pr kilogram, och när de äro af mindre än 75 mm. längd en tull af 30 öre, likaledes pr kilogram.

Hittills hafva ifrågavarande skrufvar, för så vidt de icke kommit under n:o 235 i tulltaxan — jemför ofvan — och sålunda varit tullfria, tullbehandlats under rubriken n:o 251 »jern och stål: andra slag» samt dragit en tull af 15 öre pr kilogram. Hvad den af herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* omförmälda artikeln trådskruf beträffar, torde densamma såsom en något simplare och billigare vara fortfarande böra draga sistnämnda tullsats och följaktligen icke behöfva i tulltaxan särskildt omnämnas.

För artikeln lås- och träskruf finner utskottet deremot en höjning i tullen vara nödvändig. Och åberopar utskottet till skäl härför följande i motiven till herr *A. E. Peterssons* motion gjorda framställning:

»När *Uddeholms aktiebolag* 1882 uppgjorde planen för sitt nya verk för träskrufvars framställande, var priset för medeldimensionen af de utländska träskrufvar, som då uteslutande användes här i landet, 60 öre pr gross; men när *Uddeholmsfabriken* 1885 utsände sin vara i marknaden, sänkte det engelska hus, som inom denna branche hittills beherskat den svenska marknaden, priset till 30 öre, hvilket för *Uddeholms* årstillverkning af 150,000 gross gör en minskad inkomst af 45,000 kronor. Till följd häraf har också den nya fabriken, som i anläggning kostat vid pass 100,000 kronor, trots de i tekniskt hänseende tillfredsställande resultaten, hittills gått med högst betydlig förlust, i det att den ej ens på långt när fått sjelfva arbetskostnaderna betäckta. Skulle nu någon tro att den nämnda prisnedsättningen är en följd af de dåliga tiderna i allmänhet, så är detta ett fullkomligt

misstag; skälet är det i dylika fall vanliga eller att de stora utländska fabrikerna, när det gäller att i andra länder bibehålla en gammal marknad, utbjuda sina varor till pris, som långt understiga deras tillverkningsvärden. Så säljer t. ex. för närvarande ifrågavarande engelska fabrik sina träskrufvar med $1\frac{1}{2}$ tums längd och derunder i Göteborg till pris, som trots frakten dit och en tull af 15 öre pr kilogram, dock understiger dem, till hvilka samma skrufvar säljas i England. Meningen härmed är naturligtvis att på detta sätt i sin linda qväfva den svenska tillverkningen af träskrufvar för att sedan återgå till de gamla prisen.

Den nu gällande tullen å träskrufvar (15 öre pr kg.) verkar visserligen skyddande för den gröfre skrufven, men är redan otillräcklig för de ordinära groflekarna och än mer för de fina. För att inse detta torde endast behöfva omnämnas, att en gross 4-tums skrufvar väger 4,2 kg. och således drager en tull af 63 öre, under det att en gross $\frac{1}{2}$ tums skrufvar blott väger 0,1 kg. och således drager en tull af endast 1,5 öre. Det är också därför, som här pr kilogram för träskrufvar med större längd än 75 mm. föreslås en tull af 20 öre och för mindre träskrufvar 30 öre.»

På grund häraf får utskottet hemställa,

26:o) att en införseltull af 20 öre pr kilogram måtte åsättas läs- och träskruf af 75 mm. längd och deröfver samt af 30 öre pr kilogram å dylik skruf af mindre än 75 mm. längd.

För gjutgods af jern och stål upptager vår nuvarande tulltaxa följande tullsatser:

Gjutgods.

Taxa n:o		Pr	Kr.	ö.
243.	Gjutna balkar, kolonner, lyktstolpar, staketer, grafvårdar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter	1 kg.	—	1
244.	spisar, ugnar och kaminer, samt gjutna, icke emaljerade, glacerade eller förtenta grytor, pannor och mortlar samt krubbor	»	—	2
245.	bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och			

Taxa n:o		Pr	Kr.	ö.
	strykjern, samt alla ej specificerade gjutna artiklar, som äro emaljerade, glaserade eller förtenta.....	1 kg.	—	8
246.	kopiepressar, eldredskaps- och paraplyställ, blomsterställningar, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner.....	»	—	15
247.	finare ej specificeradt gjutgods, såsom blomstervaser, byster, fruktskålar, korgar, lampor, ljuskronor, ljusstakar, medaljonger, pappershållare, presenterbrickor, skrifdon, tändsticks- och urställ med flera likartade, ej till bijouterivaror hänförliga artiklar.....	»	—	25

Å hithörande artiklar föreslå Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* nedan stående tullsatser.

Taxa n:o		Pr	Kr.	ö.
243.	Gjutna rör, balkar, kolonner, lyktstolpar, staket, grafvärdar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter samt gjutna, ej bearbetade delar till: ång- och andra maskiner af alla slag samt till ångpannor, åkdon och redskap.....	100 kg.	2	—
244.	spisar, ugnar, kaminer samt gjutna, icke emaljerade, glaserade eller förtenta grytor, pannor och mortlar samt krubbor.....	»	4	—
245.	Bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och strykjern samt alla ej specificerade gjutna artiklar, som ej äro emaljerade, glaserade eller förtenta.....	»	10	—
246.	kopiepressar, eldredskaps- och paraplyställ, blomsterställningar, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner.....	»	20	—

Taxa n:o i		Pr	Kr.	ö.
247.	finare ej specificerad gjutgods, såsom blomster- vaser, byster, fruktskålar, korgar, lampor, ljuskronor, ljusstakar, medaljonger, pappers- hållare, presenterbrickor, skrifdon, tändsticks- och urställ med flere likartade ej till bijou- terivaror hänförliga artiklar	100 kg.	30	—

Herrar *Stephens* och *af Burén* föreslå för:

Gjutgods,	såsom balkar, kolonner, eldstadsroster, lyktstolpar, staketer, grafvårdar, hällar, lod och vigter	6 öre
»	spisar, ugnar och kaminer samt gjutna, icke emal- jerade, glacerade eller förtenta, grytor, pannor, mortlar, krubbor, bord, soffor, stolar, fotskrapare, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och strykjern, rör och hjulbössor samt alla ej specificerade gjutna artiklar	10 »
»	emaljerade, glacerade, förtenta, galvaniserade och förkopprade artiklar	25 »

allt per kilogram.

Herr A. E. Peterssons yrkanden i denna del äro:

	Tullsatser:			
	gällande		föreslagna	
	proc. af värdet	kronor per kilo	proc. af värdet	kronor per kilo
<i>Af tackjern</i> gjutna rör, balkar, kolonner, lyktstolpar, staket, eldstadsroster, hållar, lod och vigter, samt annat efter gjutningen ej bearbetadt och ej specificerad tackjernsgjutgods, som per stycke väger minst 20 kilo	—	— — —	—	0,02
<i>Af tackjern</i> gjutna spisar, ugnar, kaminer och grafvårdar samt ej ens delvis hvarken blankpolerade, emaljerade, glaserade eller med någon metall öfverdragna grytor, pannor, mortlar och krubbor	—	— — —	—	0,05
<i>Bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllnader, lyktarmar, press- och strykjern, äfvensom mer eller mindre blankslipade emaljerade, glaserade eller med annan oädel metall än nickel öfverdragna, gjutna grytor, pannor, mortlar och krubbor samt andra af tackjern gjutna, ej specificerade artiklar</i>	—	— — —	—	0,10
<i>Kopiepressar, eldredskaps-, paraply- och kappställningar, trädgårdurnor, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner äfven i förbindelse med något trä</i>	—	— — —	—	0,20
<i>Finare, ej specificerad tackjernsgjutgods, såsom blomstervaser, byster, fruktskålar, korgar, lampor, ljuskronor, ljusstakar, medaljonger, pappershållare, presenterbrickor, skrifdon, tändsticksställ och urställ m. fl. likartade ej till bijouterivaror hänförliga artiklar</i>	—	— — —	—	0,30

I enlighet med hvad utskottet i fråga om tackjernets beläggande med tull yttrat angående det inflytande, en sådan tull kunde antagas komma att utöfva å de inom landet befintliga gjuteriernas verksamhet, till hvilken framställning utskottet anser sig nu endast behöfva hänvisa, får utskottet föreslå förhöjning af samtliga nu gällande tullsatser för gjutgoods.

Beträffande den i motionerna omförmälda artikeln gjutna rör, erinrar utskottet, att, då alla rör hänföras till maskinerier eller redskap, och sådana enligt handelstraktaten med Frankrike äro tullfria, utskottet följaktligen varit förhindradt att föreslå tull å nämnda artikel.

Med afseende å rubriken N:o 245 hemställer utskottet om det tillägg till densamma, att den kommer att omfatta jemväl sådana ej specificerade gjutna artiklar, som äro *förkopprade eller förzinkade*. Härjemte föreslår utskottet, att i rubriken N:o 246 äfven upptagas *trädgårdsurnor*, enär sådana numera äro en från andra afskild bestämd artikel, hvilken till sin beskaffenhet är närmast jemförlig med de under sistnämnda rubrik upptagna artiklar.

Utskottet hemställer därför:

27:o) att gjutna balkar, kolonner, lyktstolpar, staket, grafvårdar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter måtte åsättas en tull af 2 öre per kilogram;

28:o) att spisar, ugnar och kaminer samt gjutna icke emaljerade, glacerade eller förtenta grytor, pannor och mortlar samt krubbor måtte beläggas med en tull af 4 öre per kilogram;

29:o) att bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och strykjern samt alla ej specificerade gjutna artiklar, som äro emaljerade, glaserade, förtenta, förkopprade eller förzinkade, måtte åsättas en tull af 10 öre per kilogram;

30:o) att kopiepressar, eldredskaps- och paraplyställ, blomsterställningar, trädgårdsurnor, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner måtte åsättas en tull af 20 öre pr kilogram; samt

31:o) att den för finare ej specificerad gjutgoods såsom blomstervaser, byster, fruktskålar, korgar, lampor, ljuskronor, ljusstakar, medaljonger, pappershållare, presenterbrickor, skrifdon, tändsticks- och urställ m. fl.

likartade ej till bijouterivaror hänförliga artiklar nu gällande tullsats måtte från 25 öre per kilogram höjas till 30 öre per kilogram.

*Jern och stål,
andra slag.*

Gällande tulltaxa innehåller angående »jern och stål» till sist följande:

Taxa n:o		Quantitet för tullberäk- ningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
	<i>Jern och Stål:</i>			
	andra ej specificerade eller till Jernvägs- materiel, eller Maskinerier, Redskap och Verktyg ej hänförliga jern- och stål- varor:			
249	förgylta eller försilfrade	1 kg.	—	70
250	förnicklade, polerade eller lackerade	»	—	35
251	andra slag	»	—	15
	<i>Anm. 1.</i> Om en till andra ej specificerade jern- och stålvaror hänförlig vara per stycke, i den form den inkommer, väger mer än 10 kilogram, så belägges den för den öfverskjutande vigten med en tull af endast 2 öre per kilogram.			
	<i>Anm. 2.</i> Vid förtullning af jern- och stålvaror, som äro inlagda i askar, papper eller annat dylikt om- slag, medgifves ej afdrag därför i vigten.			

Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* föreslå häri följande förändring:

Taxa n:o			
249	Andra ej specificerade jern- och stålvaror, äfven i förbindelse med trä, förgylta, försilfrade eller fornicklade	1 kilo	— 70.
250	Polerade, lackerade eller emaljerade	1 kg.	— 35.
251	Andra slag	»	— 15.

Herr A. E. Petersson åter yrkar härå denna lydelse:

	Kronor pr kilo.
<i>Ej specificerade jern- och stålvaror äfven i förbindelse med något trä:</i>	
<i>Förgyllda eller försilfrade .....</i>	0,70.
<i>Förnicklade, polerade, lackerade eller emaljerade .....</i>	0,35.
<i>Andra slag.....</i>	0,20.

Anm. 1. Om en till »ej specificerade jern- och stålvaror» hänförlig vara per stycke, i den form den inkommer, väger mer än 10 kilo, så belägges den för den öfverskjutande vigten med en tull af endast 4 öre per kilo.

Anm. 2. Vid förtullning af jern- och stålvaror, som äro inlagda i askar, papper eller annat dylikt omslag, medgifves ej afdrag därför i vigten.

Att, på sätt motionärerne föreslå, i rubriken n:o 249 inskjuta orden »äfven i förbindelse med trä», kan utskottet icke tillstyrka, enär dylika varor enligt redan gällande bestämmelser tullbehandlas såsom det ämne, hvaraf de hufvudsakligen bestå.

Ej heller vill utskottet förorda en höjning i tullen å förnicklade jern- och stålvaror från 35 öre till 70 öre. Nickelarbeten äro nemligen för närvarande underkastade en tull af blott 35 öre per kilogram, och hvarje skäl saknas att å förnicklade jern- och stålvaror sätta högre tull än å nickelarbeten. Utskottet anser sig för öfrigt icke böra föreslå Riksdagen en förhöjning i tullen å förnicklade jern- och stålvaror, emedan med dem likstälda polerade och lackerade sådana, enligt handels-traktaten med Frankrike, skola draga en tull af allenast 35 öre per kilogram. Samma traktat lägger äfven hinder i vägen för bifall till herr A. E. Peterssons yrkande, att för rubriken n:o 251 »andra slag» höja den nuvarande tullsatsen 15 öre per kilogram till 20 öre per kilogram.

Då utskottet förut ej mindre hemställt om tullar å jern och stålvaror, som nu icke äro belagda med tull, än äfven föreslagit höjning af de flesta för hithörande artiklar gällande tullsatser, finner utskottet herr A. E. Peterssons förslag att höja tullen för den i här ofvan intagna anm. 1 omförmälda öfverskjutande vigten från 2 öre per kilogram till 4 öre per kilogram vara en fullt följdriktig tillämpning af utskottets hittills framställda förslag, och anser utskottet sig därför böra förorda herr Peterssons nämnda yrkande.

Med begagnande af den utskottet i riksdagsordningen gifna rätt att i bevillningsfrågor sjelft väcka förslag, får utskottet härefter, då jern- och stålvaror, t. ex. nyckelringar och korkskrufvar, ofta inkomma

uppfästade å kartor, föreslå, att i den under n:o 251 intagna anm. 2 utmärkes, att, vid förtullningen, för dylika kartor ej medgifves afdrag i vigten.

Utskottet hemställer alltså:

32:o) att Riksdagen icke måtte bifalla de af herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* samt af herr *A. E. Petersson* i Hamra gjorda yrkanden om ändring i rubrikerna n:is 249—251 i tulltaxan och därför gällande tullsatser; men

33:o) att Riksdagen måtte bifalla herr *A. E. Peterssons* förslag att i anm. 1 under n:o 251 i tulltaxan utbyta orden »2 öre per kilogram» mot orden »4 öre per kilogram»; samt

34:o) att anm. 2 under samma nummer måtte erhålla följande lydelse: »Afdrag i vigten medgifves icke för askar, kartor, papper eller annat omslag».

*Jernvägs-
materiel.*

Jernvägsmateriel, ej specificerad, eller delar deraf, är enligt tulltaxan, rubriken n:o 252, för närvarande fri från tull. Så är äfven förhållandet med fjedrar till begagnande för jernvägsmateriel, rubriken n:o 113. Jernvägsvagnar deremot inbegripas under hufvudrubriken vagnar och åkdon, n:o 570—574 i taxan.

Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* föreslå för jernvägsmateriel, ej specificerad eller delar deraf, en tull af 15 procent af värdet och för fjedrar, till begagnande för jernvägsmateriel en tull af 6 öre per kilogram samt påyrka, att i rubriken vagnar och åkdon, som nu lyder »vagnar och åkdon, jernvägsvagnar inbegripna», de sista två orden borttagas, och i deras ställe efter de under n:o 574 omförmälda »andra slag» tillägges: »jernvägsvagnar, se jernvägsmateriel», eller med andra ord, att jernvägsvagnar jemväl skola draga en tull af 15 procent af värdet. Herr *A. E. Petersson* i Hamra hemställer för sin del, att axlar, hjul och hjulband för jernvägsmateriel måtte åsättas en tull af 5 öre per kilogram och fjedrar för jernvägsmateriel en tull af 6 öre per kilogram. Herr *J. Eliasson* slutligen yrkar å jernvägsmateriel, ej specificerad, eller delar deraf, en tull af 10 procent af införselvärdet.

Sedan utskottet föreslagit Riksdagen att med tull belägga en stor del af det material, som användes för tillverkningen af ifrågavarande artikel, måste utskottet naturligen jemväl föreslå att åsätta sjelfva artikeln tull. Utskottet har emellertid i fråga om den grund, hvar efter tullen bör bestämmas, ansett lämpligt att skilja emellan axlar,

fjedrar, hjul och hjulband å ena sidan samt all annan jernvägsmateriel å den andra. För jernvägsmateriel i allmänhet och särskildt för jernvägsvagnar är värdet den bästa grunden för tullens bestämmande, men lämpar sig icke för axlar, fjedrar, hjul och hjulband, när de inkomma utan att vara å jernvägsfordon apterade. För sistnämnda artiklar har utskottet därför föreslagit tull efter vikt.

För vagnar till jern- och s. k. spårvägar är tullen:

i Danmark,	för personvagnar och tendrar	pr st. 300 kronor.
	andra slag	” 100 ”
i Tyskland,	för vagnar utan stoppling eller läder-	
	arbete	af värdet 6 procent.
	andra slag	d:o 10 ”
i Frankrike,	för personvagnar	pr kilogram 7,9 à 18 öre.
	” godsvagnar	” 6,5 à 7,2 ”
	” grusvagnar	” 3,6 ”
i Schweiz,	” personvagnar	af värdet 8 procent
	” andra slag	” 4 ”

Af motionärerne hafva herrar Reuterswärd m. fl. och Örwall m. fl., såsom ofvan blifvit nämndt, å jernvägsmateriel, ej specificerad, eller delar deraf, hvartill äfven skulle hänföras jernvägsvagnar, föreslagit en tull af 15 procent af värdet. Denna tullsats synes utskottet väl högt tilltagen, och kan utskottet, som anser jernvägs- och spårvägsvagnar böra inbegripas under nyssnämnda rubrik, för sin del icke förorda en högre tullsats härför än 10 procent af värdet, eller samma tullsats, som nu gäller för rubriken n:o 480 i tulltaxan: »slöjdvaror eller fabriks-, handtverkeri- och manufakturvaror, i taxan ej nämnda, förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, eller, om detta ej kan bestämdt urskiljas» med 10 procent af värdet. För axlar, fjedrar, hjul och hjulband åter har utskottet stannat vid det af herr A. E. Petersson för axlar, hjul och hjulband föreslagna belopp af 5 öre per kilogram.

Utskottet får sålunda hemställa,

35:o) att axlar, fjedrar, hjul och hjulband, afsedda för jernvägsfordon, måtte åsättas en tull af 5 öre per kilogram samt jernvägsmateriel, ej specificerad, eller delar deraf, en tull af 10 procent af värdet, äfvensom att i tulltaxans rubrik »vagnar och åkdon, jernvägsvagnar inbegripna» sådan ändring måtte vidtagas, att jernvägs- och spårvägsvagnar varda underkastade samma tull som ej specificerad jernvägsmateriel.

Sprutor.

Å den under rubriken n:o 496 i tulltaxan upptagna artikeln sprutor, brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör, hvilken artikel för närvarande drager en tull af 5 procent af värdet, föreslå herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* en tull af 10 procent af värdet.

Enär utskottet i det föregående tillstyrkt Riksdagen att med tull belägga det material, hvaraf sprutor förfärdigas, får utskottet nu hemställa,

36:o) att sprutor, alla slag, måtte åsättas en tull af 10 procent af värdet.

Tråd af jern
och stål.

Enligt tulltaxan är jern- och ståltråd för närvarande fri från tull. I sina ofta nämnda motioner föreslå herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.*, att jern- och ståltråd måtte åsättas en tull af 4 öre per kilogram, och herr *A. E. Petersson* förordar i sin motion, att tråd, dragen, till och med frihetsgraden n:o 20 B. W. G., måtte beläggas med en tull af 8 öre per kilogram samt tråd, dragen finare än N:o 20 B. W. G., med en tull af 12 öre per kilogram.

De statistiska uppgifterna å in- och utförsel af jern- och ståltråd utvisa, att:

	Infördes:	Utfördes:
År 1875	248,108 kilogram	857,759 kilogram
” 1876	350,126 ”	339,916 ”
” 1877	305,627 ”	222,687 ”
” 1878	116,640 ”	462,063 ”
” 1879	68,684 ”	572,810 ”
” 1880	174,637 ”	1,272,649 ”
” 1881	193,753 ”	1,580,321 ”
” 1882	680,001 ”	2,950,136 ”
” 1883	1,185,256 ”	5,305,996 ”
” 1884	1,693,220 ”	2,572,829 ”
” 1885	1,479,822 ”	— —

Till upplysning af behovet af tull å jern- och ståltråd vill utskottet ur öfverdirektören Styffes meranämnda utlåtande anföra följande:

Sverige har alltid ansetts tillverka det bästa trådjern, och till de mest grannliga behof användes ännu väl hufvudsakligen tråd af svenskt jern. I pris kan dock vårt land ingalunda täfla med utlandet, och importen af jerntråd har under de 5 sista åren mångdubblats. Konkurrensen i jerntråd är svårast med Tyskland, som har en ganska stor tillverkning deraf och säljer sin jerntråd till billigare pris än sjelfva

England. Tullen å jerntråd har man derföre i Tyskland kunnat sätta jemförelsevis ganska låg.

Då svensk tråd, äfven till sådana ändamål som telegraf- och telefonledningar, onekligen är bättre än den utländska, och den senare, ifall behörigt afseende fästes ej blott å priset utan ock å kvaliteten, till ganska få behof kan vara att föredraga, anser jag ock vara skäl att här belägga jern- och ståltråd med tull, och har föreslagit denna till 4 öre pr kilogram.

Tullen å jern och ståltråd är:

i Danmark	per kilogram	4,2 öre
„ Tyskland	„	2,7 „
„ Frankrike, å jerntråd	„ 4,3 å 7,2	„
„ å ståltråd	„	14,4 „
„ Spanien, från Sverige & Norge	„	4,7 „
„ från andra länder	„	5,8 „
„ Ryssland	„	19,2 „
„ Nordamerikas förenta stater	„ 12,5 å 25	„

Med åberopande af hvad öfverdirektören Styffe sålunda yttrat och under erinran, att utskottet redan föreslagit tull å råvaran, får utskottet, som anser en tull å tråd lämpligen kunna bestämmas till samma belopp som tullen å längre spik, hemställa,

37:o) att jern- och ståltråd måtte åsättas en tull af 4 öre per kilogram.

Angående *arbeten af jern- och ståltråd* föreskrifver vår nu gällande tulltaxa, att "duk" drager en tull af 15 öre per kilogram, men att andra slag draga den tull, som taxan bestämmer för jern- och stålvaror, ej specificerade. Hvad trådlinor beträffar, lära sådana för närvarande införas tullfritt.

*Arbeten af
jern- och
ståltråd.*

Herrar *Reuterswärd m. fl.* och *Örwall m. fl.* föreslå härutinnan icke någon annan förändring, än att linor måtte förklaras skola draga samma tull som duk eller 15 öre per kilogram. Herr *A. E. Petersson* i Hamra åter förordar för trådlinor en tull af 15 öre per kilogram och för trådduk en tull af 20 öre per kilogram.

Utskottet, som saknar skäl att tillstyrka en tullsats af 20 öre per kilogram för duk, hemställer,

38:o) att duk och linor af jern- och ståltråd måtte åsättas en tullsats af 15 öre för kilogram.

Fartyg.

Herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl. föreslå en tull å *fartyg och båtar*, alla slag, med tillbehör, af 25 kronor för en engelsk registerton. Enligt nu gällande tulltaxa äro dessa artiklar fria från tull. Deremot äro fartyg utomlands flerstädes belagda med tull, så i Danmark med 3 procent af värdet, i Nederländerna med 1 procent och i Schweiz med 5 till 10 procent samt i Ryssland med 16 kronor 80 öre för registerton, om drägtigheten uppgår till 400 tons, och i annat fall med 33 kronor 60 öre för ton.

Redan nu äro med tull belagda åtskilliga af de materialier, som vid skeppsbyggnad erfordras, och af de nya tullsatser, utskottet i detta betänkande föreslår, skulle framför allt tullen å jernplåt komma att öka tillverkningskostnaderna för de mekaniska verkstäder, som egna sig åt byggandet af fartyg. Billigheten fordrar således, att äfven fartyg beläggas med tull, på det att icke de svenska verkstäderna måtte komma att intaga en sämre ställning än förut i konkurrensen med utländska fartygsbyggare.

Den oförmålda ökningen i byggnadskostnaden kan dock icke anses beröra seglande fartyg af trä, deraf föröfrigt ett allt mindre antal byggas. Af denna anledning och för att icke för de mindre skeppsrederierna försvåra inköpanDET af äldre utländska träfartyg, anser sig utskottet icke böra förorda någon tull å seglande fartyg af trä. Ångfartyg af trä äro deremot i hufvudsak likställda med jernfartyg och böra därför, då jern alltid äfven å dem kommer till betydlig användning, tullbehandlas lika med jernfartyg.

I fråga om grunden för beräkningen af tull å fartyg föreslå motionärerna ett visst belopp per ton. I utlandet har en sådan beräkning efter drägtighet blifvit följd i Frankrike, Ryssland och Österrike. Men då ett fartygs tontal bestämmes med hufvudsaklig hänsyn till dess förmåga att föra last, är det uppenbart, att en tullsats, beräknad efter samma grund, skulle komma att blifva särdeles orättvis. Seglande fartyg skulle komma att draga relativt högre tull än ångfartyg, och lastfartyg skulle blifva betydligt högre beskattade än vida dyrbarare passagerarfartyg, hvilka vid tontalssättningen åtnjuta stora afdrag. En tull, beräknad efter tontal skulle allra mest visa sig obillig med afseende på det ganska ofta förekommande inköpet för reparation af utländska fartyg, som strandat å våra kuster. Uti det skick, hvori dessa haverister skulle befinna sig vid förtullningen, skulle deras värde ofta nog icke uppgå till den efter tontalet bestämda tullafgiftens belopp, och en sådan tullberäkning skulle således omöjliggöra hvarje dylik affär.

Dessa olägenheter skulle helt och hållet undvikas, derest tullen

bestämdes i visst förhållande till de införda fartygens värde, på sätt som eger rum i Danmark, Nederländerna, Schweiz och Portugal samt i Nordamerikas Förenta Stater. Utskottet kan icke föreställa sig, att det skulle visa sig svårare att utröna värdet af införda fartyg än af andra artiklar, som redan nu tullbeläggas med vissa procent af sitt värde. Utö det af herr öfverdirektören Styffe afgifna, ofta omnämnda utlåtande föreslås också en tull å fartyg att utgå med 5 procent af värdet.

Då Utskottet vid förordnande af tull å fartyg måste taga hänsyn jemväl dertill, att icke skeppsrederierna i landet betungas mer än oundvikligt är, anser sig utskottet icke böra frångå sistnämnda förslag, utan hemställer,

39:o) att fartyg och båtar af jern, äfvensom ångfartyg af trä med tillbehör måtte åsättas en tull, motsvarande 5 procent af värdet.

I de under denna hufvudafdelning af föreliggande betänkande behandlade motioner hafva förslag blifvit framställda dels om höjning af den nuvarande tullen å *kassakistor, kassaskåp och sängar*, rubriken n:o 248 i tulltaxan, 10 procent af värdet, till 15 procent deraf, dels ock om sättande af tull å följande nu tullfria artiklar, nemligen: *plogar, harfvar och dylik gröfre åkerbruksredskap, ej specificerade, kanonrör, smidesstäd, smideshammare, skrufstycken och bräckjern; valsade eller dragna äfvensom gjutna rör; maskinerier eller bearbetade delar deraf, redskap och verktyg, ej specificerade; ångmaskiner och ångpannor; symaskiner och bearbetade delar deraf samt sågar, sågblad och sågbladsämnen.*

Då emellertid enligt handelstraktaten med Frankrike kassakistor, kassaskåp och sängar här skola draga en tull af högst 10 procent af värdet, och öfriga ofvan uppräknade artiklar enligt samma traktats bestämmelser införas tullfritt, får utskottet hemställa,

40:o) att ifrågavarande yrkanden icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föränleda.

Sedan utskottet framställt förslag om tullar å jern och alster af jernindustrien, har utskottet att tillse, i hvilken grad öfrig inom landet bedrifven bergshandtering och metallindustri må vara i behof af tullar. I främsta rummet möter då koppartillverkningen, hvilken nä-

Koppar.

ring förr här i landet varit mycket vinstgifvande, men under de senare åren haft att utstå en förqväfvande konkurrens med utländske tillverkare. En ökad produktion af koppar, särdeles i Norra Amerika, i förening med minskade tillverkningskostnader och billigare fraktafgifter hafva sänkt priset å koppar på Londons börs från 133 öre per kilo år 1877 till 71 öre år 1886. Men ett så lågt pris å koppar gör det omöjligt för våra kopparverk att utan förlust fortsätta sina tillverknin- gar. Produktionen af koppar inom landet har också nedgått från i medeltal 923,185 kilogram årligen under femårsperioden 1875—1879 till i medeltal 863,642 kilogram under perioden 1880—1884, samt utgjorde år 1885 allenast 626,705 kilogram.

I anledning deraf hafva herrar *Reuterswärd* m. fl. och herr *J. Örwall* samt herr *A. E. Petersson* i sina ofta nämnda motioner framställt förslag om tull å koppar till följande belopp, nemligen:

Herrar Reuterswärd och Örwall:

<i>Koppar</i> : rå och skrot	8 öre
garad eller raffinerad	10 ”
smidd, valsad eller gjuten: plåtar och andra ämnen för be- arbetning	15 ”
kopparbleck, bult och spik	15 ”
andra helfärdiga arbetade arbeten:	
opolerade	35 ”
polerade	70 ”

allt för kilogram, och herr *A. E. Petersson*:

Koppar samt dess legeringar (dock ej med nickel) såsom *messing*,
brons, *tombak* etc.

a) oarbetade: i tackor eller stänger	— 15 ”
b) arbetade: valsade till plåt	— 20 ”
rör, tuber, tråd	— 22 ”

varor, smidda, gjutna eller förfärdigade af plåt, såsom hushållskärl, kärl och apparater för fabriker, fartyg och maskiner, såsom sid- och däcksventiler, ång- och afloppsrör, ledstänger, trappbeslag, äfvensom ringklockor, kranar, nitnaglar, spik etc. äfven om dessa föremål till någon del äro i förbindelse med något af andra vanliga ämnen såsom jern eller trä .....
 — 30 ” |

Siktduk af koppar, *messing* etc. ....
 — 35 ” |

Finare arbeten, polerade, målade eller fernissade, såsom ljusstakar, lampor, lyktor, beslag för sadelmakeri- och vagnsarbeten, gardinhållare, fönster- och dörr- beslag, muttrar, skrufvar, skyltar, kammar m. m. . . . .

1 —

Ciselerade, förgylda, försilfrade, förnicklade eller på annat sätt prydda arbeten, hufvudsakligen lyxartiklar eller konst saker, såsom ljuskronor, kandelabrar, skrifställgarnityrer, statyeter, fantasiföremål och arbeten af s. k. cuivre poli .....

2 —

allt för en kilogram.

Nu gällande tulltaxa innehåller angående koppar:

“Koppar

rå eller garad	fri;
smidd, valsad eller gjuten:	
plåtar och andra ämnen för bearbetning	fria
bult och spik till fartygs byggande och förhydning	fria
andra helfärdiga arbeten: opolerade	35 öre
polerade	70 „

för kilogram.

Den viktigaste införseln af koppar till landet har utgjorts af garad koppar och kopparplåt ehuru äfven råkoppar till landet importerats. Utförseln har till största delen bestått af garad koppar.

In- och utförseln af garad koppar utgjorde:

	Införsel.	Utförsel.
År 1875	4,166 kg.	566,159 kg.
” 1876	5,441 ”	394,938 ”
” 1877	38,257 ”	344,354 ”
” 1878	20,744 ”	625,329 ”
” 1879	23,167 ”	547,115 ”
” 1880	31,583 ”	617,805 ”
” 1881	11,639 ”	691,337 ”
” 1882	46,107 ”	437,863 ”
” 1883	70,829 ”	276,073 ”
” 1884	172,000 ”	85,616 ”
” 1885	154,298 ”	199,617 ”

Samtidigt utgjorde in- och utförseln af kopparplåt:

	Införsel.	Utförsel.
År 1875	387,754 kg.	9,309 kg.
” 1876	257,894 ”	12,880 ”
” 1877	343,334 ”	3,316 ”
” 1878	308,860 ”	6,036 ”
” 1879	291,730 ”	7,736 ”
” 1880	253,983 ”	9,777 ”

	Införsel.		Utförsel.
År 1881	318,588 kg.		12,213 kg.
„ 1882	373,277 „		9,719 „
„ 1883	372,496 „		16,552 „
„ 1884	467,157 „		14,804 „
„ 1885	457,902 „		17,235 „

I betraktande af det för landet synnerligen ofördelaktiga förhållandet mellan export och import af koppar finner utskottet alla skäl tala för att med tull belägga införseln af koppar, så väl rå som mer eller mindre bearbetad. Då på grund af den franska handelstraktaten tullen å helfärdiga arbeten af koppar ej kan höjas, anser sig utskottet ej kunna förorda så höga afgifter å den råa och mindre bearbetade kopparn, som herr A. E. Petersson föreslagit, utan hemställer, i öfverensstämmelse med herrar Reuterswårds och J. Örwalls motioner,

40:o) att artikeln koppar måtte i tulltaxan erhålla följande lydelse:

Koppar: rå och skrot	8 öre
garad eller raffinerad	10 „
smidd, valsad eller gjuten: plåtar och andra ämnen för bearbetning	15 „
kopparbleck, bult och spik	15 „
andra helfärdiga arbeten:	
opolerade	35 „
polerade	70 „
allt för 1 kilogram.	

Herr A. E. Petersson har i sin motion sammanfört förslag om tull å sammansatta metaller och deraf bearbetade föremål med förslaget om tull å koppar, och herrar Reuterswård m. fl. och J. Örwall m. fl. hafva särskildt behandlat frågan om tull å de sammansatta metallerna. Dessutom förekomma i de ifrågavarande motionerna förslag om tullar å bly, oarbetadt och arbetadt, hvarjemte i herrar Reuterswårds och Örwalls motion blifvit väckt förslag om tull på tråd af koppar eller sammansatta metaller. Då emellertid så väl »bly i tackor» som »andra metaller, oarbetade», beröras af den spanska handelstraktaten, och utskottet anser lämpligt på en gång behandla frågan om tull å ifrågavarande oarbetade metaller och å deraf tillverkade produkter, har utskottet beslutit uppskjuta behandlingen af dessa frågor, tills det visat sig, huru vida Riksdagen besluter förnyandet af ifrågavarande traktat, som i annat fall upphör att vara gällande den 30 nästkommande juni. Af samma

anledning uppskjuter också utskottet frågan om tull å tråd af koppar eller sammansatta metaller, hvilka slag af tråd återfinnas under en och samma rubrik i nu gällande tulltaxa.

I gällande tulltaxa är oarbetad zink äfvensom zinkplåt och bleck samt spik till fartygsförhydning fria från tull, men deremot arbetad, för- gyld eller försilfrad belagd med en tull af 70 öre, utan målning, ferniss- ning eller annan ytbetäckning af 7 öre, och andra slag af 35 öre, allt för kilogram.

Zink.

Herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl. föreslå följande tullar å zink:

plåt och bleck	6 öre
förgyld, försilfrad eller förnicklad	70 "
utan målning, fernissning eller annan ytbetäckning ...	12 "

Herrar *Stephens* och *af Burén* föreslå tull å zinkplåt med 12 öre, och herr *A. E. Petersson* framställer följande förslag:

Zink:

a) oarbetad, rå eller i form af tackor eller stänger — — —	0,04
b) arbetad, plåt, tråd eller rör	0,06
Andra arbeten, såsom byggnadsornament, ljus- stakar, skrifställ, brickor etc., äfven om dessa arbeten äro bronserade, lackerade eller fernissade — — —	1,00
Arbeten, förnicklade eller galvaniserade	2,00

allt för kilogram.

Under de senaste åren har in- och utförseln af zinkplåt utgjort:

År	Införsel	Utförsel
År 1882	770,377	593
„ 1883	1,067,029	9,034
„ 1884	1,179,692	15,030
„ 1885	1,669,282	—

Då zinkplåt icke är föremål för någon tillverkning inom landet, skulle det kunna förefalla öfverflödigt att belägga densamma med in- förselstull, helst åtskilliga näringar använda zinkplåt vid sina till- verkningar. Man har särskildt påpekat, att våra tändsticksfabriker skulle drabbas hårdt af en tull å zinkplåt, som af dem användes till inre be- klädnad å de packlärar, i hvilka tändstickorna fraktas till utlandet. Men å andra sidan är det uppenbart, att zinkplåten, derest den finge tull- fritt införas, skulle komma att med fördel konkurrera med den tullbe- lagda jernplåten, synnerligen den galvaniserade, och landets plåttill- verkare således icke beredas den lättnad, som för dem afsetts. Från denna synpunkt har utskottet beslutat föreslå tull å zinkplåt, men i

fråga om beloppet deraf kan utskottet med hänsyn till priset å zink och till ofvan omnämnda förhållanden, icke gå längre än till en tull af 3 öre per kilogram.

Af motionärernes öfriga förslag i denna fråga, kan utskottet icke biträda herr A. E. Peterssons förslag om tull å oarbetad zink, eftersom zink för närvarande icke alls produceras inom riket. Å arbetad zink, förgyld och försilfrad, torde vara lämpligast bibehålla den redan nu bestämda tullen af 70 öre, likasom tullen å andra slag af zinkarbeten likaledes bör bibehållas, hvaremot tullen å zink, utan målning, fernissning eller annan ytbetäckning, torde böra höjas från 7 till 10 öre för kilogram, hvilken förhöjning motsvarar den föreslagna tullen å zinkplåt.

Utskottet får därför hemställa,

41:o) att i fråga om artikeln zink någon annan ändring i gällande tulltaxa icke göres, än att arbetad zink, plåt och bleck samt spik till fartygs förhydning beläggas med en tull af 3 öre för kilogram och att tullen å arbetad zink, utan målning, fernissning eller annan ytbetäckning höjes till 10 öre för kilogram.

Tenn.

Herr A. E. Petersson har uti sin berörda motion föreslagit tull äfven å tenn till följande belopp:

»Tenn

oarbetadt, tennfolium, kapsyler för buteljer	0,50
andra arbeten af tenn, britannia metall och dylika legeringar, såsom kaffe- och téserviser, skedar, brickor, lek-saker m. m., äfven om dessa varor äro målade eller lackerade, ej försilfrade eller förnicklade	1 kr.
Förnicklade, försilfrade, galvaniserade eller bronserade arbeten af tenn	2 kr.»

per kilogram.

I gällande tulltaxa är tullen å tenn, arbetadt, ej specificerad, förgyldt, försilfradt, lackerad eller måladt 70 öre och andra slag 35 öre för kilogram. Tennfolier förtullas för närvarande efter 35 öre per kilogram och kapsyler som tennarbeten.

Då dessa arbeten ej torde böra beläggas med högre tull än motsvarande arbeten af zink och andra ej specificerade metaller, finnes ingen anledning att göra ändring uti gällande tulltaxas föreskrifter rörande denna artikel, utan hemställer utskottet,

42:o) att motionärens yrkande i denna del icke måtte vinna Riksdagens bifall.

III.

Uti sina ofta nämnda motioner hafva herrar *Reuterswärd* m. fl. och *J. Örwall* m. fl., jemväl under anförande, att såsom ett önskningsmål vid en tullreform torde böra hållas i sigte att, i den mån statens finansiella ställning sådant medgäfve, till fromma för landets arbetande klasser nedsätta eller, der så ske kunde, helt och hållet afskaffa sådana införselsafgifter, hvilka för närvarande hvilade på mera allmänt nödvändiga förbrukningsartiklar, som i landet ej vore föremål för produktion, föreslagit, att i fråga om lämplig nedsättning i de så kallade finanstullarne, bevillningsutskottet ville med begagnande af dess grundlagsenliga initiativ göra den framställning, som kunde, i betraktande af statsinkomsternas behöriga betryggande, anses tillrådlig.

Till finanstullar räknar man afgifter å hufvudsakligast kaffe jemte kaffesurrogat, socker, tobak och lysoljor, hvilka artiklar för närvarande draga följande tullar, kaffe 26 öre, kaffe, brändt, och alla till kaffesurrogat användbara brända växter 35 öre, socker, raffineradt 33 öre, oraffineradt, ljusare, 33 öre och mörkare 23,5 öre, tobak, oarbetad 1 krona, arbetad, cigarrer och cigaretter 3 kronor och andra slag 1 krona 20 öre, samt lysoljor 2 öre, allt för 1 kilogram. Förslag till nedsättning i dessa tullsatser hafva, i allmänhet under förutsättning af att jordbruks- och ökade industritullar komme att beslutas, blifvit framställda, i Första Kammaren af herr *J. Mankell*, som i tre särskilda motioner n:o 9, 10 och 11 hemställer, att tullen å raffineradt socker måtte nedsättas till 25 öre, å oraffineradt till 16 öre, å kaffe till 15 öre samt å brändt kaffe och kaffesurrogat till 25 öre, allt per kilogram, äfvensom att tullen å fossil- eller mineraloljor, rectificerade, fotogen m. m. måtte upphöra, och af herr *Nyström*, i motionen n:o 21, att tullen å kaffe måtte nedsättas till 10 öre, å brändt kaffe och kaffesurrogat till 15 öre samt å socker till resp. 20 och 10 öre för kilogram; samt i Andra Kammaren af herr *L. F. Odell*, i motionen n:o 34, om nedsättning i kaffetullen till resp. 10 och 15 öre och i sockertullen till resp. 25 och 15 öre per kilogram, af herr *A. Bengtsson* i Kärrmossen i motionen n:o 51 om följande nedsättningar, å kaffe till resp. 15 och 25 öre, å socker till resp. 25 och 15 öre, å tobak, arbetad till 90 öre och oarbetad till 75 öre samt å lysoljor till 1 öre, allt per kilogram, af herr *J. Eliasson*, i motionen n:o 78, att kaffe- och sockertullen måtte nedsättas till hälften af den nuvarande, af herr *A. Magnusson*, i motionen n:o 98, att tullen å kaffe och kaffesurrogat måtte helt och hållet ur

tulltaxan utgå, af herr *J. W. Lindh*, i motionen n:o 144, att tullen å kaffe måtte sänkas till resp. 10 och 15 öre och tullen å socker till resp. 20 och 15 öre, per kilogram, äfvensom af herr *O. Persson*, i motionen n:o 176, om upphäfvande af tullen å lysoljor, hvarjemte herr *A. E. Petersson*, uti en i Andra Kammaren väckt motion, n:o 101, föreslagit höjning i tullen å tobak, arbetad, cigarrer och cigarretter till 5 kronor och å andra slag till 2 kronor per kilogram.

Utskottet har redan i det föregående tillkännagifvit sin afsigt att förorda nedsättning i finanstullarne, under förutsättning att Riksdagen åtminstone i det väsentligaste bifölle de nu gjorda framställningarna om nya eller höjda tullar å jordbrukets och bergshandteringens samt metallindustriens alster. Men utskottet har hyst någon tvekan, huruvida det vore lämpligt att redan i detta betänkande framlägga något förslag om en sådan nedsättning, innan Riksdagen fattat sitt beslut i frågan, och innan statsverkets ställning för det kommande året blifvit närmare känd.

Med den uppfattning utskottet hyser, att åsättandet af nu föreslagna tullar skola leda till ökad användning inom landet af inhemska produkter och deraf följande minskning i importen af utländska varor, kan utskottet alldeles icke förutsätta, att tullinkomsterna skola komma att stiga med så stora belopp, som svara emot de ifrågasatta tullsatserna, lagda å den nuvarande importen. Men då man lika litet kan tänka sig, att de nu föreslagna tullsatserna skulle kunna afbryta all import från utlandet, och då i allt fall någon tid torde komma att förflyta, innan produktionen inom landet hinner fullständigt ordnas till öfverensstämmelse med de nya förhållandena, anser sig utskottet med fullt fog kunna antaga, att en ökning i tullinkomsterna kommer att visa sig, derest Riksdagen i hufvudsak bifaller utskottets nu gjorda framställningar, och att följaktligen någon nedsättning i finanstullarne redan för närvarande kan föreslås.

Nödig försigtighet torde emellertid ej medgifva att redan nu gå motionärernas önskningsar till mötes i fråga om samtliga föreslagna nedsättningar i dessa tullar. Vid valet emellan de två mest betydande, de å kaffe och socker, synes det utskottet gifvet, att kaffet, som i än högre grad än sockret utgör föremål för den mindre bemedlades konsumtion, bör framför sockret komma i åtanke. De gjorda framställningarna synas ock gifva vid handen att önskningarna gå i sådan rigtning. Om den ifrågasatta nedsättningen göres af någon större betydighet, vinnes ock den fördel, att verkan deraf blefve märkbar äfven i detaljhandeln.

Importen af kaffe och kaffesurrogat har utgjort:

	Kaffe.	Kaffe, brändt och kaffesurrogat.
År 1880	11,322,371 kg.	356,373 kg.
„ 1881	12,404,280 „	390,784 „
„ 1882	13,583,058 „	288,800 „
„ 1883	14,197,414 „	225,142 „
„ 1884	14,142,301 „	219,931 „
„ 1885	15,460,586 „	187,402 „
„ 1886	cirka 17,022,000 „	?

Att såsom från ett håll yrkats helt och hållet borttaga tullen å kaffe kan utskottet ej tillstyrka, utan får såsom en medelväg föreslå en tullnedsättning af 14 öre per kilogram eller från 26 till 12 öre. I sammanhang härmed får utskottet också föreslå, att tullen å kaffe, brändt, och kaffesurrogat nedsättes till 20 öre för kilogram.

Utskottet, som således för närvarande ej ingår i pröfning af väckta förslag om ändring i tullarne å socker, tobak och lysoljor, hemställer,

43:o) att under förutsättning deraf, att Riksdagen till hufvudsaklig del beslutar åsätta de tullar, utskottet här ofvan förordat, tullen å kaffe måtte nedsättas till 12 öre,

och tullen å kaffe, brändt samt alla till kaffesurrogat användbara, brända växter sänkas till 20 öre, allt för 1 kilogram.

Utskottet får derjemte hemställa,

44:o) att för den händelse Riksdagen beslutar ändringar i tulltaxan med anledning af utskottets förslag, åt utskottet måtte uppdragas att framdeles vidtaga de redaktionsförändringar i nämnda taxa, som deraf kunna föranledas; äfvensom

45:o) att de i detta betänkande omhandlade yrkanden måtte, der de icke uttryckligen uppskjutits till senare behandling, genom utskottets föregående hemställanden anses besvarade.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion n:o 175 har herr *J. Andersson* i Lysvik, med hvilken herr *P. Sahlström* förklarar sig instämma, hemställt, att bevillningsutskottet ville före eller i sammanhang med behandlingen af väckta förslag till ändrad tullagstiftning, så vidt möjligt är, verkställa utredning för vinnande af upplysning, angående,

- a) värdebeloppet af det tullskydd, som nu förefinnes;
- b) ungefärliga värdet af det tullskydd, som genom föreslagna eller höjda tullsatser skulle tillgodokomma så väl jordbruksnäringen som andra näringar; samt
- c) beloppet af den löneförhöjning som genom tull å spanmål skulle komma till godo löntagare med lön in natura eller efter markgång.

Af motionärens framställningar likasom af de beräkningar, som förekomma uti en vid motionen fogad tabell, deruti motionären sökt visa beloppet af det skydd, som genom tullar tillkommer, eller skulle kunna tillkomma vissa näringar, framgår uppenbart, att motionären tager för gifvet, att priset inom landet för en vara, som belägges med tull, stiger just med den åsatta tullens belopp. Detta motionärens antagande hvilat på ett fullständigt underkännande af den inhemska konkurrensens betydelse för prissättningen å varor, som inom landet produceras. Endast i fråga om de varor, hvilka icke inom landet kunna tillverkas, eller endast i ringa mån produceras, torde priset efter regel komma att ökas med inemot tullavgifternas belopp.

Utskottet har redan i det föregående med exempel från utlandet ådagalagt, att tull å spanmål icke verkar derhän, att priset å denna vara ökas med tullens belopp; och samma förhållande torde komma att visa sig med afseende å alla öfriga jordbruksprodukter.

Då jern är en af de exportartiklar, hvilkas pris äfven inom landet måste hufvudsakligen bero på prissförhållandena å världsmarknaden, är det för utskottet alldeles omöjligt att med motionären antaga, att om de vid förra riksdagen föreslagna jernullar varit gällande år 1885, landets jernverkare skulle, på sätt motionären i sin tabell synes antaga, genom prissförhöjning inom landet hafva gjort en vinst af öfver 10,000,000 kronor.

Men om, såsom utskottet måste antaga, resultatet af de föreslagna tullarnas införande hufvudsakligen blefve, att den inhemska marknaden tryggades åt landets producenter, finner utskottet det vara helt och hållet omöjligt att på förhand med någon grad af visshet uträkna, till huru stort belopp i penningar denna fördel skulle kunna

uppskattas för hvarje särskild näring, så mycket mindre som verknin-
garna af tullarne icke kunna antagas genast framträda.

Då utskottet icke tilltrött sig kunna lemna någon beräkning å
den ökade inkomst, hvarje näring genom tullar skulle beredas, kan
utskottet än mindre beräkna den vinst tjenstemän, som bekomma sin
lön af spanmål antingen in natura eller efter markegång, kunna an-
tagas erhålla, helst detta är beroende af markegångssättningen i olika
trakter.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet hemställa,

46:o) att herr J. Anderssons ifrågavarande motion
måtte af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 17 februari 1887.

På utskottets vägnar:

ER. GUST. BOSTRÖM.

Reservationer:

Af herr *Hederstierna*: Då icke visadt är, att till statsbehofvens
fyllande erfordras nya eller ökade bevillningar och då det icke synes mig
lämpligt att nedsätta utgående skatt å kaffekonsumtionen, för att kunna
sätta tull å födoämnen och å råämnena för en del näringar, har jag icke
kunnat biträda de förslag till nya tullars påläggande och till nu gäl-
lande tullars förhöjande, som detta bevillningsutskottets betänkande
innehåller.

Då särskildt tullen å spanmål skulle verka mera till skada än
till gagn för jordbruksnäringen och åtminstone i längden ej gagna
idkarne af samma näring;

då den, så länge dermed afsedda förhöjning i spanmålets försälj-
ningspris fortfar, måste utöfva ett menligt inflytande på öfriga närin-
gar, åt hvilka särskilda förmåner ej kunna beredas;

då den utgör en förbrukningsskatt å det oundgängligaste af alla
lifsmedel eller brödet och således måste verka synnerligen orättvist,

såsom drabbande hårdast dem, hvilka hafva minsta skatteförmågan, måste jag på det bestämdaste afstyrka densamma.

Hvad åter beträffar tullen å tackjern och å mer eller mindre förarbetade artiklar af jern och stål, så, äfven om man anser att de för vårt land vigtiga bergsbruks- och jernverksnäringarna skulle af densamma hafva gagn, fastän den svenska marknaden är alldeles otillräcklig för afsättning af deras tillverkning och, för största delen af densamma, denna afsättning måste sökas utom landet; men tull ej får åsättas maskinerier och redskap, så länge den med Frankrike afslutade handelstraktat är gällande, och då således de föreslagna tullarna obestridt skulle skada de mekaniska verkstäder, som tillverka nämnde artiklar och lagstiftaren enligt mitt förmenande ej är berättigad att skada en näring för att gagna en annan, äfven om denna är af större betydelse för landet, så får jag äfven af detta skäl reservera mig mot förslaget att åsätta ifrågavarande tullar.

Af herr *Björnstjerna*;

Af friherre *Barnekow* mot vissa delar af utskottets motivering, särskildt hvad tullen å majs beträffar;

af herr *Nordenfelt*: Då jag icke kunnat biträda utskottets i detta betänkande framlagda förslag till nya eller förhöjda tullsatser å lifsmedel och bergsbruksnäringens samt metallindustriens produkter, får jag härmed anmäla min från utskottets afvikande mening.

Tullar på lifsmedel, såsom konsumtionsskatt, synas mig vara orättvisa och obilliga samt därför förkastliga. De drabba hårdast dem, som hafva minsta förmågan att betala skatt till staten eller skyddsafgift till enskilde, och fördyra lefnadskostnaden, så att arbetsprisen i allmänhet och särskildt för groft kroppsarbete måste höjas. I följd deraf förminskas landets export såväl som arbetet för åstadkommande af exportvaror, och sålunda förlora arbetarne eljest tillgängliga tillfällen till arbetsförtjenst.

Den vinst, som spanmålstullar skulle bereda, komme uppenbarligen tillgodo endast dem, hvilka producera spanmål utöfver det egna behovet eller åtnjuta i spanmål uppskattad aflöning, men dessa personer — jemte löntagare företrädesvis egare af större jordegendomar — äro mindre än de fleste af landets invånare i behof af understöd på andras bekostnad, och föga sannolikt är, att de skulle använda sin vinst till beredande för arbetarne af flere tillfällen till arbetsförtjenst.

Vännerna af skyddstullar påstå visserligen, ehuru de blifva be-

viset skyldige för detta påståendes riktighet, att orsaken till den för närvarande här rådande betryckta ställningen skulle vara felande tullar i synnerhet å landtbruksprodukter, äfvensom att de ekonomiska svårigheterna skulle väsentligen förminskas, om svenska folkets arbeten, mera än som nu sker, rigtades på tillverkning för inhemsk förbrukning, men då orsaken till betrycket uppenbarligen ligger i för långt utsträckt skuldsättning och i produktion utöfver behovet i världsmarknaden inom de flesta arter af menskligt arbete, så måste försvårande af villkoren för vår export nödvändigt försämra våra ekonomiska förhållanden; och om någon afsevärd del af de arbetskrafter, som nu sysselsättas för landets export, skulle öfvergå till arbeten för landets egen förbrukning, så blefve otvifvelaktigt landets obetydliga marknad för *dessa* varor snart öfverfylld och betrycket större än det nu är.

Enär världsmarknadens pris icke märkbart kan beröras deraf, att ett litet land sådant som Sverige köper mera eller mindre af en vara, synes mig uppenbart, att tullafgiften på varan i allmänhet förhöjer varans pris här med beloppet af denna afgift, utöfver det pris för dagen, hvartill varan utan tullafgift skulle kunnat införas och försäljas, såvida ej myckenheten af det importerade är obetydlig i förhållande till tillverkningen inom landet af samma vara. Denna prisförhöjning tillkommer den inhemske producenten af varan såsom en vinst, hvilken måste af den inhemske förbrukaren betalas, hvaraf följer att alldeles samma summa, som af tillverkaren i följd af tullen förtjenas, blir en förlust för köparen; och då båda finnas inom landet, lär landets allmänna ekonomiska ställning genom en sådan öfverflyttning af vinst och förlust icke kunna förbättras.

Skyddstullsystemets anhängare framhålla såsom sitt mål att med införselstullar skydda *alla* näringar lika, men detta mål kan aldrig vinnas, enär omöjligt är att med visshet beräkna rätta beloppet af det tullskydd, som bör för den ena eller andra näringen beredas, så att den skyddade näringen får en rättvis ersättning för liden förlust genom skydd för en annan näring. Detta förhållande erkännes ock af skyddstulls-sträfvarne, men de förmena, att det enskilda intresset måste vika för den allmänna nyttan af det nya systemets införande och att framdeles bör kunna ske rättelse i hvad af skyddet nu ej kan fullt rättvist fördelas. Då jag likväl, på ofvan angifna skäl, icke kan inse någon allmän nytta af systemets införande, och då under öfverläggningarne inom utskottet för mig blifvit tydligt, att beloppet af föreslaget tullskydd i de flesta fall blifvit bestämdt, icke efter allmängiltiga grunder, utan efter personliga tycken, så och enär ostridigt är, att åtskilliga icke oväsentliga fabriks-

näringar skulle komma att *lida direkt skada* af de föreslagna tullsatserna, såsom exempelvis gjuterier och mekaniska verkstäder derigenom att råämnena för dessa fabriker skulle beläggas med tull, under det att samtidigt den af dem tillverkade varan för närvarande icke kan med tull skyddas, måste jag inlägga en bestämd protest mot detta förslag att genom tull-lagstiftning ytterligare försvåra för landet naturliga näringars redan af andra skäl ogynsamma ställning.

Jag yrkar alltså *afslag* å samtliga nu föreslagna nya eller förändrade tullsatser.

af herr *C. F. Wern*: Då bevillningsutskottet vid sistlidet års riksdag i sitt betänkande n:o 1 tillstyrkte äsättande af tull å malen och omalen spanmål, malt och kli, afgaf jag deremot en reservation, hvars utförlighet utgör ett hinder att nu fullständigt återgifva den, helst den var åtföljd af vidlyftiga tabeller, till hvilka jag ber att få hänvisa en hvar, som önskar fullständigare utredning af pris- och skördeförhållanden, behovet af spanmålsinförsel, samt åtgången af fläsk, gryn, bröd och mjöl enligt utspisningsstater, hvilka ansetts närmast angifva kroppsarbetares behof af dessa varor.

Den bevisning, jag i nämnda reservation sökte åstadkomma, var, att vår egen erfarenhet från den tid, skyddstullsystemet var hos oss rådande, bekräftade hvad som från andra länder inhemtats, nemligen att höga spanmålstullar icke kunde oförändrade bibehållas, och att de täta förändringar, som häraf blifva en följd, måste störande eller förlamande inverka på spanmålshandeln till så väl landtmännens som köpmännens skada;

att då tullavgifterna per tunna spanmål under skyddssystemets sista period 1849—1855 voro för hvete kronor 2,25, råg kronor 1,50, korn kronor 1,13 och under nästföregående period 1841—1848 för hvete kronor 3, råg kronor 2 och korn kronor 1,50, föreslagna tull af 2 kronor per 100 kg., hvilken efter allmänt såsom giltiga ansedda beräkningsgrunder för vigten af en tunna spanmål motsvarar för tunna hvete kronor 2,55, råg kronor 2,38 och korn kronor 2,04, icke kunde anses låg, likasom att, då tullen å mjöl, som under sista skyddsperioden 1849—1855 motsvarade för 100 kg. mjöl af hvete kronor 3,24, råg kronor 1,62, korn kronor 1,46 och under nästföregående period 1841—1848 för mjöl af hvete kronor 4,31, råg kronor 2,16 och korn kronor 1,94 föreslagna tull af kronor 3,50 för mjöl af alla slag, betydligt öfverstege densamma;

att samma orsaker, som nu föranledde dåliga tider för landtbruket, äfven gjorde det för alla andra industrigrenar och för några af dem, såsom bergsbruket och sjöfarten, väl i ännu högre grad än för landtbruket;

och att derföre tullskydd eller andra konstlade åtgärder i syfte att från de dåliga tidernas börda befria några af dem, som deraf blefve tryckta, skulle öka den för andra, försvåra möjligheten för dem att bestå i konkurrens med utlandet och ålägga dem umbäranden, som man ej visste om de kunde tåla, samt följaktligen ej blott vore orättvisa utan ock kunde blifva i hög grad skadliga för landet i sin helhet;

att försöka, att på samma sätt hjälpa alla, vore en alltför vansklig uppgift för att kunna lyckas, och att man dervid alldeles lemnade å sido och förbisåge de stora industrigrenar, — deribland till betydlig del landtbruket sjelft, — hvilka måste i utlandet söka afsättning för sina produkter;

att det, för att kunna anse andra länders exempel vara efterföljansvärdt, fordrades åtminstone någon utredning huru vida deras förhållanden voro med våra jemförliga, och framförallt huru vida resultaten af deras tullpolitik verkligen visade sig hafva varit gynsamma;

att det af en jemförelse af uppgifna skördebelopp under åren 1879—1883 med spanmålsinförseln under samma tid visade sig att mer än två femtedelar af vårt behof af hvete och nära en fjerdedel af vårt behof af råg måste hemtas från utlandet, och att följaktligen verkningarne af tulls åsättande å dessa sädesslag icke kunde inskränkas till den inhemska marknadens bevarande för den inhemska producenten, utan för svenska folket medförde en dryg skattebörda, som äfven för år, då skörden varit god, skulle uppgått till mer än fem millioner kronor, men under ett missväxtår till flere millioner derutöfver;

att trycket af den börda, spanmålstullarne skulle medföra, blefve än känbarare derigenom att den blefve så ojemnt fördelad, så att ju hårdare klimat och sämre jordmån en landsort hade, desto tyngre skulle den falla på dess befolkning, och ju mindre råd en folkklass hade att af dyrare matvaror hemta sin näring, ju mer den för sitt lifsuppehälle vore inskränkt till spanmålsprodukter, desto större skulle dess andel i beskattningen blifva;

att enligt utdrag af utspisningsstaterna för svenska handelsfartyg, soldater, Stockholms brandcorps, hospitalshjon m. fl. den föreslagna nya tullbeskattningen kunde i medeltal för en kroppsarbetare uppskattas till kronor 8,35 och för en familj af man, hustru och tre minderåriga barn till kronor 36,73; samt

att då den beräknade afkastningen af de nya tullafgifterna, om man tänkt sig desamma jemnt fördelade på hela befolkningen, deremot endast skulle utgöra kronor 5,39 pr person i medeltal, men i den mån afgifterna i verkligheten föllo drygare på de fattigare klasserna, måste blifva mindre för de rikare, orättvisan af den nämnda höga beskattning

vore tydlig och icke skulle kunna godtgöras genom någon som helst nedsättning i tullavgifterna å kaffe och socker, af hvilka njutningsämnen de rikare klasserna förtärde mera än de fattigare.

Utskottet föreslår nu att utom å förenämnda artiklar äfven åsätta tull å spisbröd, potatis, fläsk, kött, smör och ister samt höja den å ost, hvilka artiklar alla ingå i den allmänna förbrukningen och, hvad flertalet af dem angår, måste i stor myckenhet till landet införas, mindre för rikare klassers än just särskildt för arbetsklassens behof. Det är derföre icke blott en dryg utan ock en mycket orättvis beskattning, som dessa tullavgifter skulle medföra. I all synnerhet blir detta fallet med artikeln fläsk, af hvilken man kan säga att hela införseln sker för kroppsarbetarnes behof. Enligt sakkunnige läkares vitsord fyller det amerikanska fläsket på ett synnerligt ändamålsenligt sätt kroppsarbetarnes behof af fettämnen till sin föda, och kan icke i detta hänseende af svenskt fläsk ersättas, när detta icke blott är dyrare, utan ock med anledning af medföljande ben och kött mindre fett.

Enligt den tabell öfver utspisningsstater för svenska handelsfartyg, soldater, brandkarlar, hospitals- och fattighjon, som generaldirektör Almén hade godheten att i fjol lemna mig, och som är intagen såsom litt. l. ibland tabellerna till min reservation vid bevillningsutskottets betänkande n:o 1, uppgår medeltalet pr person af nämnda klasser för ett år till 19,7 kilogram, hvarför föreslagna tull af 15 öre pr kilogram gör en beskattning af kronor 2,95. En hårdt arbetande person är dock i vida större behof af fett än en sysslolös, såsom hospitals- och fattighjon, och en riktigare jmförelse är derföre med den stat, som enligt 1865 års kongl. kungörelse tillkommer sjöman å svenskt handelsfartyg. Enligt förenämnda tabell uppgår den till 1,275 gram i veckan eller 66,3 kilogram pr år, hvarför 15 öre gör kronor 9,95. Då det är känt att skogsarbetare vanligen till sofvel endast medföra amerikanskt fläsk kan denna jmförelse för dem icke vara öfverdrifven, och om det äfven för arbetare i städerna blott skulle beräknas hälften af nämnda belopp, så förefaller det mig dock grymt och orimligt att ifrågasätta en sådan beskattning å en arbetare, helst i tillägg till den för mjöl föreslagna, hvilken på sätt jag förut nämnt, kan beräknas till kronor 8,35, hvartill ytterligare kommer den andel i tull å potatis, kött, ister, simpel ost och spisbröd, som kan träffa honom. Familj är ej i dessa siffror inberäknad. Jag anser samtliga dessa tullar orättfärdiga.

Med kunskap om den uppfattning af olika tillverkningars godhet, och den betydelse man allt mer och mer gifvit särskilda märken, har jag länge trott att frihetstidens åsichter om så kalladt "kladdande", eller att fel begångna eller nyheter införda vid någon tillverkning skulle

skada andra, vore utdöda, men jag har inom bevillningsutskottet till min förvåning hört dem återupplifvade. Man har der fruktat råämnens och half-fabrikats införande i Sverige och utländskt tackjerns användning för tillverkning af produkter, hvilka kunde komma att exporteras, men i all synnerhet att utländska stånggöten eller smältstycken skulle införas för tillverkning af stål- eller jernfabrikat, hvilka komme att i utlandet säljas såsom svenska och derigenom förmenades skola i hög grad skada den svenska industrien. Dessa farhågor kunna ej vara annat än fantasier. Om än så många svenska bruksidkare eller fabrikanter tillverkade varor, i hvilka utländska råämnen inginge, och äfven förutsattes till följd deraf lemna mindre goda fabrikat, skulle de dock ej derigenom skada det anseende för sina tillverkningars större eller mindre godhet andra fabrikanter vunnit, och minst skulle detta kunna blifva fallet inom jern- och stålhandteringen, för hvars tillverkningar särskilda märken så länge varit införda och blifvit kända.

Men ett alldeles motsatt resultat, än det man här åsyftat, kan af de föreslagna tullarne å utländska råämnen och half-fabrikat åstadkommas.

På priset i utlandet å de svenska råämnen eller half-fabrikat, hvilka såsom tackjern, stångjern, smältstycken, göten eller plåt der till väsentlig del och i stora quantiteter afsättas, kunna tullar å dylika varor vid införsel till Sverige naturligen icke hafva något inflytande. Dessa pris, hvilka äro beroende af de svenska varornas konkurrens med de utländska i utlandet, förblifva således lika låga, ehvad vi åsätta tullar eller ej. Men för den svenske köparen af samma varor inträffar ett annat förhållande. Han skall tvingas att köpa den svenska varan, och tullarne hafva derföre blifvit föreslagna med belopp, hvilka, tillagde de utländske varornas pris samt frakt och omkostnader för dem, skola göra dessa för honom under vanliga förhållanden allt för dyra. Intill den gräns, som här af bestämmes, måste han betala icke blott den utländska utan äfven den svenska varan ett högre pris. Den svenske köparen af dessa råämnen eller half-fabrikat tillverkar emellertid varor, för hvilka äfven han väsentligen i utlandet måste söka afsättning, och och han får der utstå konkurrens med fabrikanter, hvilka använda alldeles samma slags svenska och utländska råämnen eller half-fabrikat som han, men hvilka erhållit dem till lägre pris, än han måst betala. Hvilken ofördelaktig verkan måste ej detta för honom utöfva?

Jag känner väl det svar, som härå lemnas, nemligen att konkurrensen emellan de svenske tillverkarne skall nedtvinga priset äfven här hemma, men detta är mycket osäkert och kan i hvarje fall först

i en mer eller mindre aflägsen framtid inträffa. Det erkändes öppet i utskottet att svenska, genom tullafgifter skyddade varor redan nu säljas billigare i utlandet än hemma.

Många utländska råämnen, och i all synnerhet engelskt gjut-tackjern, kunna icke undvaras, tullen för dem blir ganska dryg, och afsättningen af en derigenom fördyrad vara skall naturligen försvåras.

En annan och visserligen vida mera praktisk utväg att för skepps-byggerier, mekaniska verkstäder och gjuterier m. fl. bereda »kompensation», såsom det kallades, fann utskottet i åsättande af tullar å sådana varor, som af dem tillverkades, såsom fartyg, gjutgoods m. fl. stål- och jernfabrikat, men dervid är att märka dels att de mekaniska verkstäderna fördela sig i en mångfald tillverkningar af olika varor, för många af hvilka afsättning och pris icke äro beroende af en konkurrens från utlandet, som genom tullar kan försvåras, men hvilka dock arbeta under trycket af dåliga tider, så att fördyrandet af för dem behöfliga råämnen måste tillfoga dem skada, och andra åter tillverka varor, för hvilka enligt bestående traktater någon tullförhöjning icke kan ske, hvarför det också måste inom utskottet och äfven af tillkallade sakkunniga personer erkännas att någon kompensation i många fall alldeles icke skall erhållas; dels att, om det också skulle lyckas att bereda ersättning åt fabrikanter, för hvilkas tillverkningar nödiga råämnen genom de nya tullarne blifva fördyrade, man derigenom dock blott öfverflyttade förlusterna och olägenheterna af fördyrade varor till deras afnämare, hvilka dock till större delen sjelfva äro industriidkare och i sin tur skola afyttra sina fabrikat i konkurrens med utländske tillverkare såväl i utlandet som här. Till denna kategori höra idkarne af många af de största industrierna i landet, såsom sågverksegare, egare af bergverk, hvilka afsätta sina produkter till utlandet, tillverkare af tändstickor, af papper, af trämassa, mejerier, jordbrukare i den mån de öfvergått till ladugårdsskötsel m. fl. med ett ord alla våra större exportindustrier. De behöfva alla jern- och metallvaror och komma alla att lida af deras fördyrande, somliga möjligen i mindre, men andra i större och ganska käubar mån. De lida alla af de dåliga tiderna, och om det med anledning af dessa skulle lyckas utskottet att genom tullförhöjningar förbättra ställningen för några industriidkare, så kommer det att ske på de öfrigas bekostnad.

Särskildt är i detta afseende att nämna skeppsrederierna, för hvilka det är känt att tiderna i all synnerhet äro dåliga. Förbyggnad och reparationer å deras fartyg, en mängd artiklar, af hvilka de äro i ovillkorligt behof, såsom ankare, kettingar m. fl. samt i stat föreskrifna lifsmedel för deras sjöfolk fördyras högst betydligt, men frak-

terna kunna därför icke i någon mån höjas, och skulle de af förändringen lida någon inverkan, så blir det till deras nedsättning. Skulle det slutligen för något svenskt rederi yppa sig tillfälle till förtjenst genom inköp af ett äldre men godt utländskt fartyg, så blifva de så mycket mindre i tillfälle att dervid täfla med utländskt rederi, som de till förment fördel för de svenska skeppsvarfven åläggas att i tull för ett dylikt fartyg betala 10 proc. af dess värde.

Jag har ombesörjt en beräkning, för så vidt en sådan varit möjlig, af de belopp, till hvilka de nya eller förhöjda tullavgifterna för en införsel af dermed belagda varor lika dem, som i medeltal för åren 1881—1885 egt rum, skulle uppgå, och bifogar densamma. Man har inom utskottet påpekat orimligheten af den förutsättning, som man förmenat mig hysa, att ökade tullavgifter till det belopp, beräkningen utvisar, skulle komma att i verkligheten utgå. Jag delar emellertid åsigten om orimligheten häraf, men anser utskottspluralitetens förutsättning, att de hittills från utlandet införda qvantiteter af samma varor skulle kunna med svenska ersättas och att detta skulle ske nu genast, vara lika orimlig. Det enda alternativ, som emot en tullbeskattning, hvilken vi icke skulle förmå bära, finnes, är umbärandet i större eller mindre mån af de lifsmedel, råämnen och fabrikat vi hittills brukat införa, men hvilkas genom tullavgifterna förhöjda kostnader konsumenterna finna öfverstiga deras tillgångar eller, hvad råämnen angår, icke kunna vid försäljning af utaf dem tillverkade varor återfås. För industriidkarne är umbärandet liktydigt med förminskning af deras inkomster och förlamning af eller inskränkning i deras verksamhet; för konsumenterna af från utlandet hemtade lifsmedel innebär åter umbärandet, när de deruti måste finna sig, nedsättning af deras lefnadsvilkor, förknappning och brist. Nedsättning i tullen på kaffe skulle endast betäcka en bråkdel af de genom tullarne ökade lefnadskostnaderna och skulle, i den mån den föranledde förändring i lefnadssättet med minskad förbrukning af bröd och fläsk men ökad af kaffe, verka i hög grad ohelsosamt. En större nedsättning i sockertullen är under nuvarande förhållanden icke tänkbar, emedan den skulle verka skadligt för sockeraffinadörerna och möjligen ruinerande för hvitbetssockertillverkarne.

Jag anser de af utskottet föreslagna tullförhöjningarne våldsamma, okloka och i sina följder högeligen orättvisa, hvarför jag afstyrker samtliga utskottets förslag.

Varuslag och förslagen ny eller förhöjd tullafgift.	Medeltal af införsel 1881—1885.	Beräknad tullinkomst.
	kg	kronor
Spannmål, omalen:		
Hvete kr. 2 pr 100 kg	46,211,052	924,221
Råg " " "	154,972,894	3,094,579
Korn " " "	13,148,816	262,976
Bohvete " " "	313,776	6,275
Ärter och bönor " " "	1,257,298	25,146
Mais " " "	9,737,333	194,747
Malt kr. 2,50 pr 100 kg	1,473,526	368,382
Spannmål, malen:		
Hvetemjöl kr. 3,50 pr 100 kg	30,738,735	1,075,856
Råg " " "	20,507,759	717,772
Korn " " "	814,987	28,525
Hafre " " "		
Malt " " "		
Ärter " " "		
Hvetegryn " " "		
Korn " " "	77,275	2,705
Hafre " " "		
Bohvete " " "		
Kli 30 öre pr 100 kg	6,638,678	19,916
Bröd, hittills tullpliktigt, fr. 15 t. 25 el. 10 ö. pr kg	320,122	32,012
„ andra slag, 4 öre pr kg	171,418	6,857
Mjöl, ej specificerad, kr. 3,50 pr 100 kg	9,876	346
Frö:		
Blomster- och trädgårds- 15 öre pr kg	60,319	9,048
Hvitbets- " "	25,931	3,890
Ej specificerade " "	313,065	46,960
Potates 50 öre pr 100 kg efter beräkning att en tunna om 6 kbf. = 1,57 hl. väger 12 lisp. = 102 kg	6,358,100	31,790
Kött 7 öre pr kg	1,541,389	107,897
Fläsk 15 öre pr kg	8,550,157	1,282,524
Ost fr. 7 t. 15 eller 8 öre pr kg	546,488	43,719
Smör, äfven konstgjordt, 15 öre pr kg	2,881,991	432,299
	transport	8,718,442

Varuslag och föreslagen ny eller förhöjd tullafgift.	Medeltal af införsel 1881—1885.	Beräknad tullinkomst.
	kg.	kronor.
transport		8,718,442
Ister 10 öre pr kg	1,227,182	122,718
Hästar, 20 kr. pr st.	3,055	61,100
Nötkreatur 8 " "	3,213	25,604
Får 1 " "	808	808
Svin 5 " "	6,076	30,280
Tack- och barlastjern samt skrot, 80 ö. pr 100 kg	22,358,252	178,850
Jern- och stålgoeten samt smältstycken, 1 kr. 60 öre pr 100 kg	68,361	1,102
Stångjern kr. 2,50 pr 100 kg	4,207,388	105,185
Band-, platt- och bultjern kr. 2,50 pr 100 kg (i medeltal för åren 1881—1884)	5,241,637	131,042
Muttrar och skrufvar af 12 mm. och deröfver kr 6 pr 100 kg	104,572	6,274
Plåtar, oförtenta, kr. 3 pr 100 kg	5,484,784	163,544
" förtenta " 6 " "	1,589,464	95,368
Ankare, draggar m. m. kr. 4 pr 100 kg	528,526	21,141
Spik af 45 mm. längd och deröfver, fr. 3 t. 4 öre pr kg	1,264,156	12,642
Skostift fr. 7 t. 15 öre pr kg	17,350	1,388
Gjutna jernbalkar, kolonner m. m. fr. 1 t. 2 öre pr kg	120,995	1,210
" Spisar, ugnar m. m. fr. 2 t. 4 öre pr kg	156,305	3,126
" bord, soffor, stolar fr. 8 t. 10 öre pr kg	108,870	2,177
" kopiepressar fr. 15 t. 20 öre pr kg	30,632	1,532
" basrelief, blomstervaser m. m. fr. 25 t. 30 öre pr kg	79,578	3,979
Jernvägsmateriel kr. 10 förmedeltal för åren kr. 100 värde 1882—1885	123,248	12,325
Sprutor fr. 5 t. 10 kr för 100 kr. värde	53,000	2,650
Tråd, jern- och stål-, 4 öre pr kg	1,046,710	41,356
transport		9,743,843

Varuslag och föreslagen ny eller förhöjd tullafgift.	Medeltal af införsel 1881—1885.	Beräknad tullinkomst.
	kg.	kronor.
transport		9,743,843
Koppar, rå, 8 öre pr kg	35,681	2,854
„ garad, 10 öre pr kg	90,575	9,058
„ smidd, eller plåt 15 öre pr kg	397,884	59,683
„ bult, bleck, spik 15 „ „	15,199	2,280
Zink, plåt och bleck 3 „ „	939,693	28,191
„ arbeten utan målning fr. 7 t. 10 ö. pr kg	15,223	457
	kronor	9,846,366

Nedsättningar:

Kaffe fr. 26 till 12 öre pr kg.	14,052,786.	1,967,390.
Kaffesurrogat fr. 35 till 15 öre pr kg.	262,412.	52,482.

- Anm. 1.* Plåtar, valsade och smidda, äro för år 1885 i kommerskollegii berättelse uppgifna utan åtskilnad mellan förtenta och oförtenta, hvadan införseln detta år ej kunnat medräknas.
- Anm. 2.* För gjutna jernvaror och för jernvägsmateriel saknas specifika uppgifter öfver införseln år 1881, hvadan detta år ej kunnat i medeltalet inräknas
- Anm. 3.* Å plåtar under 3 mm. i tjocklek har utskottet föreslagit en tull af 4 kr. pr 100 kg, men då i de statistiska uppgifterna ingen skilnad gjorts å plåt af större eller mindre tjocklek, har blott 3 kr. kunnat för hela införseln beräknas.
- Anm. 4.* För klöfverfrö, kedjor och kettingar samt trä- och lässkrufvar, axlar m. m., tillhörande jernvägsmateriel, äfvensom för jernvägs- och spårvagnar samt ångfartyg har ingen beräkning kunnat ske.

af Herr *Carlheim-Gyllensköld*;

af Herr *A. Andersson* i Intagan: »Enär icke de moderatare åsigterna, som inom utskottet blifvit framhållna, kunnat göra sig gällande, nödsakas jag att emot utskottets förslag i allmänhet afgifva min reservation.

Särskildt anser jag de föreslagna tullafgifterna å spanmål och jernindustriens alster förtjena uppmärksamhet, de förra såsom onyttiga

och obilliga samt de senare såsom för höga och ofördelaktigt inverkan på nästan alla andra näringar, jordbruket deri inberäknadt.

För landet i dess helhet äro spanmålstullarne till intet gagn. Att uppmuntra rågodlingen på hafreodlingens bekostnad vore snarare en nationalförlust än en vinst för det allmänna, då förhållandet är sådant som det under senare åren varit beträffande priset å dessa båda sädesslag, nemligen så att hafre kunnat exporteras till nära lika högt pris pr lispund som råg inköpts från utlandet, och priset å ladugårdsprodukter äfven stält sig jemförelsevis fördelaktigt.

Spanmålstullen, i synnerhet å råg, skulle på de mindre bemedlades bekostnad komma ett mindre antal jordegare till godo, nemligen dem, som ega de stora egendomarne, deribland äfven egare till privilegierad jord, äfvensom vissa ränte- och löntagare, och dessa torde icke företrädesvis vara i behof deraf. Flertalet jordegare hafva ringa eller ingen råg att sälja, och många få köpa sådan, hvadan alla dessa icke kunna vänta sig någon fördel af den ifrågasatta tullskatten, utan tvärtom en gifven förlust, hvilken ökas i den mån utgifterna växa i andra hänseenden, såsom genom högre pris på nödiga jernvaror, högre aflöningar m. m. Obilligheten häraf likasom af brödets fördyrande för den stora arbetareklassen i öfrigt framträder desto bjertare, som det är en känd sak, att de som sysselsätta sig med kroppsanssträngande arbete äro de, som i högre grad än bättre lottade samhällsmedlemmar lifnära sig med bröd och mjölrätter, hvaraf följer, att den nya tullskatten måste drabba dessa arbetare hårdare än andra.

Väl har utskottets majoritet försökt att leda i bevis, det ett stort antal jordbrukare skulle få fördel af spanmålstullen, derigenom att det beräknats att hvarje brukare af sju tunnland åkerjord bör hafva råg till afsalu, men besinnar man att icke mera än vid pass en sjundedel deraf, vid ett någorlunda väl ordnad vexelbruk, årligen kan besås med råg och att följaktligen endast skörden af ett tunnland om året kan påräknas till brödföda åt familjen, inses mycket väl att härutöver ej kan blifva något till afsalu, och torde ohållbarheten af en sådan beräkningsgrund vara ådagalagd och med detsamma det rågförsäljande antalet betydligt reduceradt. Jag vill således härmed hafva inlagt en gensaga emot slika motiv.

Slutligen vill jag framhålla, det jag anser de tullskatter företrädesvis lämpliga, som drabba lyxen och öfverflödet, samt att all varsamhet är af nöden, när det gäller stora brytningar i tullagstiftningen, och detta desto mer som våra handels- och näringsförhållanden så väl inom landet som till utlandet fordra det. När nu dertill komma vissa politiska skäl, den oro frågan om spanmålstullar med deraf härflytande berättigadt

missnöje och ovilja emellan skilda samhällsklasser, samt än vidare dertill kommer, att någon tillökning i skatterna icke nu behöfves, och skatteförhöjning ingalunda kan förbättra den ekonomiska ställningen i landet, så tror jag mig i någon mån hafva anfört giltiga skäl för min mening att icke biträda utskottsflertalets förslag hvarken till spanmålstullar eller höga tullavgifter å andra behöfliga varuslag.

Bilagor

Litt. A—O.

	Råg (omalen).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	119,786	12,002,889	3,839	405,099	— 115,947	— 11,597,790
1878—1882 i årligt medeltal	165,521	15,312,324	1,762	182,609	— 163,759	— 15,129,715
1883	235,316	20,707,808	1,567	137,896	— 233,749	— 20,569,912
1884	212,222	17,402,204	3,818	313,076	— 208,404	— 17,089,128
1885	258,245	20,828,650	1,447	137,551	— 256,798	— 20,791,099
1886 (omkring).....	177,434	— —	1,094	— —	— 176,340	— —

	Hvete (omalet).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	3,923	576,753	11,079	1,670,588	+ 7,156	+ 1,093,835
1878—1882 i årligt medeltal	24,960	4,770,909	6,424	893,434	— 18,536	— 3,877,475
1883	61,841	8,966,945	1,579	221,060	— 60,262	— 8,745,885
1884	58,297	6,470,967	767	85,137	— 57,530	— 6,385,830
1885	58,724	6,643,718	2,128	257,766	— 56,596	— 6,385,942
1886 (omkring).....	40,134	— —	4,361	— —	— 35,773	— —

Litt. C.

	Hafre (omalen).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	1,820	115,280	444,679	29,559,977	+ 442,859	+ 29,444,697
1878—1882 i årligt medeltal	2,900	158,390	536,019	29,115,993	+ 533,119	+ 28,957,603
1883	1,861	111,660	555,979	26,531,318	+ 554,118	+ 26,419,658
1884	7,783	466,980	361,085	17,693,165	+ 353,302	+ 17,226,185
1885	4,825	257,869	478,752	23,332,382	+ 473,927	+ 23,074,513

Litt. D.

	Korn och Malt (omalet).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	14,990	1,528,473	44,370	4,376,246	+ 29,380	+ 2,847,773
1878—1882 i årligt medeltal	15,983	1,557,742	51,579	4,870,524	+ 35,596	+ 3,312,782
1883	23,201	1,856,080	44,736	3,578,880	+ 21,535	+ 1,722,800
1884	23,988	1,809,465	34,030	2,553,680	+ 10,042	+ 744,215
1885	26,286	1,834,144	22,145	1,812,397	— 4,141	— 21,747

	Vicker (omalen).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	92	11,728	234	30,225	+ 142	+ 18,497
1878—1882 i årligt medeltal	561	78,088	97	12,380	— 464	— 65,708
1883	46	5,520	240	30,000	+ 194	+ 24,480
1884	10	950	347	32,965	+ 337	+ 32,015
1885	15	1,728	578	65,748	+ 563	+ 64,020

	Ärter och Åkerböror (omalna).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	1,077	146,267	2,425	311,984	+ 1,348	+ 165,717
1878—1882 i årligt medeltal	2,748	346,214	2,196	272,733	— 552	— 73,481
1883	686	78,890	1,803	216,360	+ 1,117	+ 137,470
1884	1,561	171,710	3,233	355,630	+ 1,672	+ 183,920
1885	200	26,790	2,577	345,206	+ 2,377	+ 318,416

Litt. G.

	Andra slag af omalen spanmål.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.	Kubikmeter.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	218	14,163	2	79	— 216	— 14,084
1878—1882 i årligt medeltal	628	40,903	38	1,999	— 590	— 38,904
1883	448	29,120	46	2,930	— 402	— 26,190
1884	303	19,695	—	—	— 303	— 19,695
1885	200	22,829	—	—	— 200	— 22,829

Litt. H.

	Malen spanmål: Gryn.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	186,192	33,050	49,096	9,781	— 137,096	— 23,269
1878—1882 i årligt medeltal	170,633	29,290	127,221	25,045	— 43,402	— 4,245
1883	54,956	11,285	166,940	32,330	+ 111,984	+ 21,045
1884	58,051	12,474	187,874	36,224	+ 129,823	+ 23,750
1885	87,998	17,484	214,708	30,536	+ 126,710	+ 13,052

Bevillingsutskottets Betänkande N:o 1.

	Rågmjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	43,634,332	6,475,031	938,500	149,440	— 42,695,832	— 6,325,591
1878—1882 i årligt medeltal	18,894,895	2,622,755	754,233	105,571	— 18,140,662	— 2,517,184
1883	22,862,461	3,200,745	1,828,646	256,010	— 21,033,815	— 2,944,735
1884	20,854,674	2,815,381	4,297,544	580,165	— 16,557,130	— 2,235,216
1885	32,891,242	4,111,405	4,064,261	609,639	— 28,826,981	— 3,501,766
1886 (i runda tal)	34,942,000	— —	1,303,000	— —	— 33,639,000	— —

	Hvetemjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+)	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	23,498,814	7,219,434	2,462,508	726,203	— 21,036,306	— 6,493,231
1878—1882 i årligt medeltal	26,257,271	7,703,670	2,413,499	717,223	— 23,843,772	— 6,986,447
1883	33,880,121	8,470,030	6,868,548	1,717,137	— 27,011,573	— 6,752,893
1884	39,150,388	8,613,085	7,253,232	1,595,711	— 31,897,156	— 7,017,374
1885	39,355,924	8,264,744	6,860,650	1,715,163	— 32,495,274	— 6,549,581
1886 (i runda tal)	38,523,000	— —	6,145,000	— —	— 32,378,000	— —

Litt. L.

	Kornmjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	388,851	54,886	17,369	2,451	— 371,482	— 52,435
1878—1882 i årligt medeltal	337,241	47,427	5,123	721	— 332,118	— 46,706
1883	572,680	80,175	15,101	2,114	— 557,579	— 78,061
1884	936,048	131,047	17,399	2,436	— 918,649	— 128,611
1885	1,056,228	147,872	7,046	986	— 1,049,182	— 146,886

Litt. M.

	Mjöl: andra slag.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	69,092	11,035	— —	— —	— 69,092	— 11,035
1878—1882 i årligt medeltal	109,047	18,353	— —	— —	— 109,047	— 18,353
1883	137,545	23,293	27,257	3,631	— 110,288	— 19,662
1884	150,122	23,005	19,662	2,572	— 130,460	— 20,433
1885	178,067	27,972	19,273	2,718	— 158,794	— 25,254

Litt. N.

	Kli.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	1,719,007	101,100	218,268	12,837	— 1,500,739	— 88,263
1878—1882 i årligt medeltal	5,171,323	307,137	720,829	43,138	— 4,450,494	— 263,999
1883	1,807,536	108,452	6,005,636	360,338	+ 4,198,100	+ 251,886
1884	7,048,982	422,939	3,634,660	218,080	— 3,414,322	— 204,859
1885	11,717,169	703,030	3,460,514	207,631	— 8,256,655	— 495,399

Öfversigt af värdet af Sveriges införsel och utförsel af landtmanna-

	1879.		1880.		1881.	
	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.
Lefvande djur ..... Kr.	756,139	5,251,402	1,136,741	6,987,137	860,234	4,813,600
Kött	692,900	88,625	828,650	69,900	950,755	64,232
Fläsk	6,759,877	43,610	11,284,232	118,090	10,320,408	313,524
Ost	282,480	198,000	320,495	287,150	387,157	137,376
Smör	2,529,375	8,741,520	5,206,175	10,521,555	3,526,232	10,213,368
Ägg	65,910	105,226	23,215	143,530	56,736	103,051
Spanmål och produkter deraf	27,155,385	41,763,794	34,294,951	41,483,024	38,235,801	27,530,995
Summa Kr.	38,242,066	56,192,177	53,094,459	59,610,386	54,337,323	43,176,146
Öfverskott af Utförsel = + Införsel = - ..		+ 17,950,111		+ 6,515,927		- 11,161,177
Särskildt å spanmål och produkter deraf ..		+ 14,608,409		+ 7,188,073		- 10,704,806

Litt. O.

produkter under åren 1879—1885 efter kommerskollegii berättelser.

1882.		1883.		1884.		1885.	
Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.
1,166,484	8,107,112	1,702,303	10,997,270	1,753,278	11,729,833	1,622,091	8,113,095
997,651	130,106	1,035,301	75,418	841,746	125,191	1,198,071	190,165
5,511,340	251,606	8,655,016	122,166	5,093,297	258,589	6,618,495	993,734
762,249	165,222	346,758	242,446	390,311	183,541	417,504	70,630
3,333,103	11,645,202	4,097,222	16,326,688	4,860,701	17,212,447	4,454,647	20,613,141
60,247	122,471	66,054	142,296	34,227	160,229	45,994	141,233
39,455,747	32,827,263	45,132,309	33,210,040	40,646,276	23,519,747	46,813,719	28,544,414
51,286,821	53,248,982	61,034,963	61,116,324	53,619,836	53,189,577	61,170,521	58,666,412
+ 1,962,161		+ 81,361		— 430,259		— 2,504,109	
— 6,628,484		— 11,922,269		— 17,126,529		— 18,269,305	

Rättelser

i bevillningsutskottets betänkande n:o 1:

sid. 4 rad 10 nedifrån står: 266,312, läs: 187,371 —

sid. 25 rad 11 uppifrån står: senare, läs: finare

sid. 28 rad. 4—10 uppifrån utgå och i stället införes:

“15:o) att tull måtte åsättas följande lefvande kreatur: hästar med 20 kronor, nötkreatur med 8 kronor, får med 1 krona och svin med 5 kronor, allt för stycke;

att diföl, som åtfölja modren, förklarås få tullfritt införas, äfvensom att å herr Lindhs motion, i hvad den angår föreslagen tull å re-
nar, icke måtte fästas afseende.“

sid. 32 rad 21 uppifrån står: 1874, läs: 1884

sid. 37 rad 12 uppifrån står: endera staten, läs: andra stater,

sid. 37 rad 18 uppifrån står: hårdfärskadt, läs: härdfärskadt

sid. 57 rad 8 uppifrån står: förordnande, läs: förordande